

Labari kpa n bo MARAKO akere i ni

Kabo Yohane Nyeme Nzue Biɛfɔ kaanri Nyeme jɔre ni
¹ Ahin jɔre ni, i ti Nyeme Wa Yesu Kristo deɛ labari
 kpa n wɔ. Kabo i boori i bu yaa. ²⁻³ Nyeme yo seeri i wa n
 ka,

“Ti fɛn, m súnma m sunmafɔ n na i dú u mɔ,
 yiri sésɛ u atin n su a.

Yiri kó subo ndoori boro kpantain n nu se ka,

‘Am sɛsɛ Mibiɛ n atin n su,
 na am yo i atin n dɔŋgu.’”

Na Nyeme ama ba kere nyini jɔjɔwa n kere Nyeme
 nɔaniɛ kanfɔ Esaya deɛ kadasi n nu. ⁴ Nyini sɔnɔ n bo
 Nyeme sunmaari i n la sɔnɔ be bo bu fere i ka Yohane
 Nyeme Nzue Biɛfɔ ni. I baari boro kpantain n nu, na i
 sukan Nyeme jɔre, i ŋa, “Am kaaki am wo na m biɛ am
 Nyeme nzue, na Nyeme fa am ŋgasi ni am satie kere
 ce am.”

⁵ Na Yudiya asiensufɔm, ni Yerusalem miɛ nufɔm kere
 afite aba i dɔ, na ba kan bu ŋgasi ni bu satie kere bo ba
 yo i akere Nyeme, na Yohane abiɛ bu Nyeme nzue Yodan
 kunma n nu.

⁶ Yohane sutura wuraawa yo ti deke bo bu faari nyɔɔma
 ndɔre wuuri i a, na wɔ fa jina abo i wi nu. I diire yo la
 lalom ni wiɛ wɔ. ⁷ I kaanri Nyeme jɔre, i ŋa, “Sɔnɔ be wo
 m sin suba, i tara m fieo, m ti kaan ni bo m dodo i. ⁸ Mini
 afa nzue abiɛ am a, na am yo casi, ama, yiri fá Nyeme
 Awiɛwiɛ Casi n wura am ŋu yo am casi a, kabo sɔnɔ biɛ
 nzue na i yo casi ni.”

Kabo Yohane biɛɛri Yesu Nyɛmɛ nzue ni

⁹ Nyini saŋga n na Yesu afite Nazarɛti, miɛ n bo i wo Galili awɔrɛ n nu ni, na wɔ ba Yohane dɔ, na Yohane abiɛ i Nyɛmɛ nzue Yodan kunma n nu. ¹⁰ Saŋga bo Yesu fiteeri nzue n nu ni, kpɛŋga na wɔ ŋu ka aŋgoro n ateke, na Awiɛwiɛ Casi n ajura ka tiiwa dɛɛ su aba atana i ŋu. ¹¹ Na wɔ ti akonvi be ŋga aŋgoro, i ŋa, “Wɔrɔ ti m wa a, m koro u agaya, m ahore ajɔ u ŋu.”

Kabo Sitana yoori Yesu na i niɛ ni

¹² Nyini jinaabiri n nu na Awiɛwiɛ Casi n ama Yesu akɔ boro kpantain n nu. ¹³ I woori dɔ cɛɛn aburana, i ni boro nɛŋgem woori dɔ a, na Sitana ayo i na i niɛ ka, i yó yiri Sitana n dɛɛ koroowa, nzɛn i yó má. Ama, Yesu asoro má su. Na Nyɛmɛ mɛrɛkɛm aba asu i.

Kabo Yesu fereeri jombaa tarafɔ nna nbem ka bu su i su ni

¹⁴ Saŋga bo bu taraari Yohane nyiiri i dansaraka n sin, na Yesu akɔ Galili awɔrɛ n nu, na i sukan labari kpa n fa kɔ Nyɛmɛ atin n su kere minɛm, ¹⁵ i ŋa, “Saŋga n aju bo Nyɛmɛ Fɛmɛ bá niɛ i minɛm su. Am kaaki am wo, na am de Nyɛmɛ labari kpa n na am yo i yarada.”

¹⁶ Ye i ba sunati sin Galili kunma kpiri n nɔɔ su, na wɔ ŋu jombaa tarafɔ nnyɔ nbem. Bɛrɛ la Simon ni i niɛma Andere. Bu wo bu diɛndiɛ sandi su kunma kpiri n nu. ¹⁷ Na Yesu ase bu ka, “Am bra na am ba su m su, na m má am tiɛn minɛm nɔɔ ma m, kabo am tara jombaa ni.” ¹⁸ I seeri sɔ ni, na ba kaba ayaki bu diɛndiɛm ni, na ba su i su.

¹⁹ I nati kɔɔri mɔ kaan bekun, na wɔ ŋu minɛ nnyɔ nbem. Bɛrɛ la Yakobo ni i niɛma Yohane. Bu fere bu si ka Zɛbɛdi. Bu wo lee nu suyo bu diɛndiɛm dɔŋgu. ²⁰ Dɔ na wɔ fere bu ka bu su i su, na ba yaki bu si ni, ni i npaadifɔm n lee n nu, na ba su i su.

Kabo Yesu fɔn yiiri ajini sɔnɔ be ɲu ni

²¹ Na ba kɔ aju miɛ kpiri n bo bu fere i ka Kapɛnam su. Na Yudafɔm ɲumiyi cɛɛn na Yesu awura bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n nu, bo bu sere Nyɛmɛ na bu kere Nyɛmɛ jɔrɛ nu ni, na wɔ kan Nyɛmɛ nɔaniɛ akere minɛm ni. ²² Na bu kɛrɛ ayo alekutura fa kɔ i kereewa n su, dama i kereewa n awo i ɲgumi ni Yudafɔm dɛɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm ni. I kereewa n la yiko. ²³ Nyini saɲga n nu na sɔnɔ bo ajini wo i ɲu n aba bu dɔ bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n nu, na wɔ bo awie ²⁴ ase ka, “Yesu Nazaretifɔ, a koro nzu ya nu fɛn a? A ba ka a ba yo ya ɲgbɛɛn wɔ? M si u sa, wɔrɔ ti sɔnɔ casi n bo Nyɛmɛ asunma u n a.” ²⁵ Na Yesu atiɛn ajini n ɲu ase ka, “Mɔ u nɔɔ bɛrɛ, na a fite yaki sɔnɔ ni.” ²⁶ Na ajini n akpisi sɔnɔ ni, na wɔ ciindi afite ayaki i. ²⁷ Na minɛm kɛrɛ ayo alekutura akɔ asin su, na ba bisa bu ɲɲu nu ka, “Ee. Nzu la ahin? I ti kereewa fɔfɔrɛ wɔ. Ahin sɔnɔ n la yiko bo i koro ma ajinim n mmɔɔ nɔɔ na bu de i.” ²⁸ Nyini ti na Yesu duma akaba ata abara ayɛ Galili awɔrɛ n kɛrɛ nu.

Kabo Yesu tuntuunri tukpakifɔm beberebe Simon dika ni

²⁹ Saɲga bo i fiteeri tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n nu ni, na i ni Yakobo ni Yohane akɔ awura Simon ni Andere dika. ³⁰ Bu kɔ juuri awuru n nu ni, na ba se Yesu ka Simon sibara la má i ɲu, yakɔkɔ abo i, i da sɔrɔ. ³¹ Na wɔ kɔ aso i saa nu ayɛ i su atana, na yakɔkɔ n ayaki i, na wɔ kɔ ayo diire ama bu.

³² Nyini cɛɛn n naaso, dika bibiri saɲga, na minɛm afa tukpakifɔm kɛrɛ ni minɛm bo ajinim wo bu ɲu n aba Yesu dɔ. ³³ Na miɛ n nu jama n kɛrɛ aba atiɛn bu nɔɔ i dɔ anuɲgbere n nu. ³⁴ Na wɔ tuntun tukpaki barasu barasufɔm beberebe, na ba nya laifiɛ, na wɔ fɔn ayi ajinim gusu beberebe. Wɔ du má su na ajinim n jɔjɔ, dama bu si i sa.

Kabo Yesu kaanri Nyεmε jɔrε Galili awɔrε n nu ni

³⁵ Na alecin akɔnyuma ciciri su, na Yesu ayasu afite akɔ dede awɔrε be nu i ηgumi, na wɔ kɔ asere Nyεmε. ³⁶ Na Simon ni i bengum akɔ i niεniε. ³⁷ Bu kɔ ηuuri i ni, na ba se i ka, “Sɔnɔ kεrε suniεniε u busu.” ³⁸ Na Yesu ase bu ka, “Am ma ya kɔ miε nyiηgam n su na m kɔ kan Nyεmε jɔrε kere bu gusu, dama ka nyini ti ye m baari durunya n nu a.” ³⁹ Na wɔ bara ayε Galili awɔrε n kεrε nu, sukan Nyεmε jɔrε bu tiεntiεnbunɔɔ sɔɔm n nu, ye i fɔn yi ajinim minεm ηu a.

Kabo Yesu tuntuunri kokofɔ be ni

⁴⁰ Na kokofɔ be aba Yesu dɔ, na wɔ ba akutu i nyunu asere i jande ka i buka i. I ηa, “Nzεn a koro ka a ma m nya laifiε, a koro ma m nya i.” ⁴¹ Na Yesu ηu i anjunfɔ, na wɔ tenge i saa anana i ηu, na wɔ se i ka, “M koro. Nya laifiε.” ⁴² Na kokobi n akaba ayaki sɔnɔ n na wɔ nya laifiε. ⁴³ Na Yesu ama i atin ka i kɔ, na wɔ bɔbɔ i ⁴⁴ ase i ka, “Má a se ka a se be ahin jɔrε ni, ama, kɔ na a kɔ fa u ηu kere Nyεmε sayoowa dɔηgyuyofɔ ni, na a kɔ yo yoowa n bo Moyisi yo kereeri dawafɔm ni, dama nyini kere minεm ka a nya u ηu a.” ⁴⁵ Ama, na wɔ kɔ abo ndoori, na labari n abara ayε deke n kεrε, nyini ti, Yesu akoro ayi má i ηu fofoe nu miεm be nu kun, i fiεeri i ηu ahεmε wɔ, na minε afite awɔrε n kεrε nu aba i dɔ.

2

Kabo Yesu tuntuunri sɔnɔ bo i saam ni i jaam awu ni

¹ I yoori lennyɔ na Yesu akpie i nyi aba Kapεnam miε kpiri n nu, na labari abara ayε ka i wo awuru, ² na minε atiεn bu nɔɔ i dɔ agaya haari fofoe anya má anɔ n bo bu fa wura sɔɔ n nu mmɔɔ, na Yesu akan Nyεmε jɔrε sukere bu. ³ I wo bu kere su ni, na minε nbem aba i dɔ, bu nu minε nna sɔ sɔnɔ bo i saam ni i jaam awu. ⁴ Jama n sunnuuri

sɔ n dɛɛ ti, ba koro anya má fofoe bo bu fa sɔnɔ n dodo Yesu, na ba fiiti sɔɔ n bo Yesu wo nu n angoro buekun, na ba fa i ni i dasu n kɛɛɛ acɔɔndi afa i ada sɔɔ n nu. ⁵ Yesu ŋuuri kabo bu yoori i yarada n sɔ ni, na wɔ se sɔnɔ n bo i saam ni i jaam awu n ka, “M dɔn, ma fa u satie ace u.”

⁶ Tɔ. Yudafɔm Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm nbem tana bɛɛɛ, na ba sunsun bu ahore su ka, ⁷ “Ahin sɔnɔ n la atin bɔnɔ ye i jɔjɔ wura Nyɛmɛ ŋgasi nu sɔ a? Be wo má bɛɛɛ bo i koro fa minɛm satie ni bu ŋgasi ce, sin Nyɛmɛ ŋu.”

⁸ Na Yesu afa nu i ahore su fa kɔ bu sunsunni bo bu bita i n su, na wɔ bisa bu ka, “Nzu ti ye am bita nyini sunsunni ni am ahore su a? ⁹ Bɔnɔ ti kekereke a, bo m se sɔnɔ n ka, ‘Ma fa u satie ace u,’ nzen, ‘Yasu fa u dasu n na a nati n a’?”

¹⁰ M kéré am ka mini Adamande Wa n la yiko durunya n nu bo m fa minɛm satie ni bu ŋgasi ce bu.” Na wɔ se sɔnɔ n ka, ¹¹ “Wɔrɔ, yasu fa u dasu n na a kɔ awuru.” ¹² I kaba yasu faari i dasu n wɔ, na wɔ fite jama n kɛɛɛ nyumbaa nu. Na bu kɛɛɛ ayo alekutura, na ba kansi Nyɛmɛ, na ba se ka, “Ya nya ŋu má ahin sa n ŋusu cɛɛn be.”

Kabo Yesu fereeri Levi ka i su i su ni

¹³ Na Yesu akaaki akpie i nyi akɔ Galili kunma kpiri n nɔɔ su, na jama beberebe akɔ atiɛn bu nɔɔ i dɔ, na wɔ kan Nyɛmɛ jɔrɛ akere bu. ¹⁴ I wo natiiri su susin ni, na wɔ ŋu lampodefɔ be bo bu fere i ka Levi, Alafeyo wa ni, ka i tana i juma yoobiri, na Yesu ase i ka, “Yasu bra na a ba su m su.” Na wɔ yasu asu i su.

¹⁵ Na Yesu akɔ Levi dika ka i kɔ di diire. Na satieyofɔm, ni lampodefɔm beberebe asu i su. Diire n diibiri dɔ ni, na bu dɔŋgu aba atana Yesu ni i susufɔm n dɔ, na ba sanɔga adi diire. ¹⁶ Na Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm nbem bo bu su Farasifɔm dɛɛ atin su ni, anɔ ka Yesu ni satieyofɔm, ni lampodefɔm tana sudi diire, na ba bisa i susufɔm ni ka, “Nzu ti ye Yesu ni lampodefɔm, ni satieyofɔm sanɔga di

diire a?” ¹⁷ Na Yesu ati bu jɔjɔwa n na wɔ bɔ bu nu ka, “Minɛm bo bu la laifiɛ n koro má ayirifɔ, má ka bo bu la má laifiɛ ni koro a. Ma ba má ka m bá fere minɛm bo bu ɲa bu yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ n wɔ, ama, m baari satiɛyofɔm n dɛɛ ti wɔ.”

Kabo Yesu kereeri nɔɔ cici jɔrɛ ni

¹⁸ Cɛɛn be na Yohane dɛɛ susufɔm ni Farasifɔm sucici bu nɔɔ, na minɛ nbem aba ɲa ba bisa Yesu ka, “Nzu ti ye Yohane susufɔm ni Farasifɔm dɛɛ susufɔm cici bu nɔɔ, ye u dɛɛm bɛrɛ cici má?” ¹⁹ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am sunsun ka konyayafɔm koro cici bu nɔɔ saɲga bo konyafan n toko wo bu dɔ ni, nzen sɛ? Ai, saɲga bo konyafan n wo bu dɔ ni, bu yo má nyini. ²⁰ Ama, saɲga suba bo bu bá yi konyafan n fite bu nu, nyini saɲga n ye bu nyá cici bu nɔɔ a.”

²¹ Na Yesu akaaki ase ka, “Be koro fa má sanvuin fɔfɔrɛ kpa tɔ má tani dawa kunma, nzen i yoori sɔ, sanvuin fɔfɔrɛ ni sɔn tani dawa n wɔ, na i téke i kunma n agaya buka su. ²² I kaaki ti sɔ ɔ bekun ka be koro fa má nzan nyiiwa fangafɔ gɔ má dundu dawa bebɛtɛ nu, nzen i yoori sɔ, dundu ni tíɛ wɔ, na i ká ɲgbɛɛn, na nzan n kɛrɛ sɔɲgi. Ama, i ti ye ni ka bu fá nzan nyiiwa fangafɔ gɔ dundu fɔfɔrɛ biiwa nu.”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri ɲumiyi cɛɛn n jɔrɛ ni

²³ Yudafɔm ɲumiyi cɛɛn be, na Yesu ni i susufɔm ni sunati sin alɛmbaa fie be nu, na i susufɔm n abubu be akpɛsɛ. ²⁴ Na Farasifɔm n ase i ka, “Niɛ fɛn. Nzu ti ye u susufɔm ni suyo sɔ a? Nyɛmɛ nɔaniɛ kpamaawa n kere ka má be yo sɔ, ɲumiyi cɛɛn ni.” ²⁵ Na wɔ bɔ bu nu ka, “Am nya kan má Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu, kabo Fɛmɛ Davidi yo yoori saɲga bo i ni i minɛm miɛeri diire busu n wɔ, nzen sɛ? ²⁶ Nyini saɲga Abiyata yo ti Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔm kɛrɛ kpiɛn n a. Ahɔɛ n ti, na Fɛmɛ

Davidi akɔ awura Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, na wɔ di kpɔnɔ n bo ba fa ama Nyɛmɛ ni, na wɔ ma i minɛm be. Ama, am si ka ya dɛɛ atin n su, Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔm ŋgumi di nyini kpɔnɔ n a.”

²⁷ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Adamande dɛɛ ti ye Nyɛmɛ yiiri Ŋumiyi cɛɛn n a, má Ŋumiyi cɛɛn n dɛɛ ti ye Nyɛmɛ yiiri adamande a. ²⁸ Nyini ti, Ŋumiyi cɛɛn ni mmɔɔ, mini Adamande Wa ni ti i Mibiɛ a.”

3

Kabo Yesu tuntuunri sɔnɔ asaa fuin be Ŋumiyi cɛɛn ni

¹ Na Yesu akaaki akɔ tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n nu dɔ bekun. Sɔnɔ asaa fuin be woori dɔ. ² Na minɛm bo bu wo dɔ n atu bu nyumbaa aniɛ Yesu, na bu niɛ ka i túntun asaa fuin n Ŋumiyi cɛɛn ni, nɛn i túntun má i, adena bu sɔ i ŋɛɛ na bu jára ki i ka wɔ saaki Ŋumiyi cɛɛn n ciire ni. ³ Na Yesu ase asaa fuin n ka, “Ba jina afiɛn fɛn.” ⁴ Na wɔ bisa bu ka, “Ya dɛɛ atin n su, atin wo nu ka ya yo sakpa Ŋumiyi cɛɛn ni, nɛn ya yo satiɛ wɔ? I kaaki ti ye ni ka ya de ŋɔɔ, nɛn ya yi ŋɔɔ ɔ?” Ama, ba bɔ má i nu. ⁵ Na Yesu aniɛ bu nyunu abara ayɛ, na wɔ fa yaa bu ŋu, na i ahore asaaki fa kɔ bu atii kekere n dɛɛ ti, na wɔ se sɔnɔ n ka, “Tɛŋge u saa ni.” Na wɔ tɛŋge i saa ni, na wɔ yo faŋga bekun. ⁶ Na Farasifɔm n akaba afite tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n nu akɔ Fɛmɛ Herode minɛm dɔ, na ba sɛsɛ bu ŋu su kabo bu yó na bu kún Yesu.

Kabo jama beberebe tiɛnri bu nɔɔ Yesu dɔ ni

⁷ Nyini sin na Yesu ni i susufɔm n afite akɔ kunma kpiri n nɔɔ su, na jama beberebe afite Galili awɔrɛ n nu asu i su. Nbem gusu fiteeri Yudiya dɛɛ awɔrɛ n nu, ⁸ ni Yɛrusalem miɛ kpiri n nu, ni Idumeya dɛɛ awɔrɛ n nu, na nbem gusu afite Yodan kunma n wiɛ afiiri ni, ni Tiro ni Sidon dɛɛ bue ni. Bu tiiri kabo Yesu yoori alekutura sam barasu ni, nyini

ti ye bu baari i dɔ a. ⁹⁻¹⁰ Yesu ama tukpakifɔm beberebe anya laifiε n dεε ti, bo bu la tukpaki kεrε koro ka bu miε bu nyi wɔ, na bu sakati wura na bu fa bu saa kan i. Nyini ti, na wɔ se i susufɔm ni ka bu kpa bu ηu ni lee ma i, na nzεn minεm ba ηa bu miε i ηu na i koro wura lee n nu. ¹¹ Saŋga kεrε bo minεm bo ajinim wo bu ηu n nya ηuuri i, bu kutu i nyunu wɔ, na bu ciindi na bu se ka, “Wɔrɔ ti Nyεmε Wa n a.” ¹² Na wɔ bɔbɔ ajinim ni ni anyumboro ka, má bu ma be si i sɔnɔ nzuin nu.

Kabo Yesu yiiri minε buru ni nnyɔ ka bu yo i jaramasam ni

¹³ Na Yesu afun akɔ buka be su, na wɔ fere minε n bo i koroori ka bu ba i dɔ ni, na ba ba i dɔ. ¹⁴ Na wɔ yi bu nu buru ni nnyɔ, na wɔ fa bu ayo i jaramasam ka bu wo i dɔ, na i susunma bu ka bu kɔ sukan Nyεmε jɔrε, ¹⁵ na wɔ ma bu yiko ka bu kɔ sufɔn yi ajinim minεm ηu. ¹⁶ I jaramasa buru ni nnyɔm ni bo i yiiri bu n la Simon bo Yesu tuunri i duma ka Petoro ni, ¹⁷ ni Yakobo ni i niεma Yohane, bo bu si la Zεbɛdi na Yesu kaaki tuunri bu duma ka *Bowanaje*, i bu la ka bu tiεntiεn agaya ka nzue wɔ. ¹⁸ Bu nbem gusu la Andere, ni Filipu, ni Batolomeyo, ni Matio, ni Tomasi, ni Yakobo bo i si la Alafeyo ni, ni Tadayɔ, ni Simon bo i tu ηgoni fa kɔ i asiεn su ni, ¹⁹ ni Yudasi Isikariyoti bo i ba tɔɔri Yesu ni.

Kabo minεm ηa Yesu ni Sitana dεε ti kun ni

²⁰ Na Yesu akɔ awuru, na jama aba atiεn bu nɔɔ bekun bo i ni i susufɔm n akoro anya má tana bo bu di diire mmɔɔ. ²¹ Na saŋga bo i minεm tiiri i ηga ni, na ba kɔ ka bu kɔ fa i ba awuru, dama minεm ηa i nyunu akan i. ²² Na Yudafɔm Nyεmε nɔaniε kerefɔm bo bu fiteeri Yεrusalem miε kpiri n nu n ase ka, “Bεlazεbuli bo i ti ajinim kεrε dεε fεmε ni, wo i ηu a.” Na ba kaaki ase ka, “Yiri ajinim kεrε fεmε ni ma i yiko ye i koro fɔn yi

ajinim n a.” ²³ Bu seeri sɔ ni, na Yesu afere bu, na wɔ bo bu miɛɛnu. I ɲa, “Sitana koro yo se fɔn yi i dɛɛ ajinim minɛm ɲu a? ²⁴ Ya fa i ka, nzen fɛmɛya nya kpakpaakiiri nu wieeri, nyini fɛmɛya ni koro jina a? Ai, i koro jina má. ²⁵ Na nzen awuru gusu bo i minɛm nya kpakpaakiiri nu, nyini awuru ni koro jina a? Ai, i koro jina má. ²⁶ Nzen Sitana dɛɛ fɛmɛya n nya kpaakiiri nu wieeri, i koro jina a? Ai, i koro jina má. Nzen i nya yoori sɔ, i faɲga wie wɔ. ²⁷ Be koro wura má sɔnɔ faɲgafɔ dika na i fin i neɲge, má ka wɔ tara i faɲga acin i nyama ka, ye i nya koro fin i neɲge n bo i wo awuru n nu a.”

²⁸ Na Yesu akaaki ase ka, “M suse am nahɔɛ wɔ lɛɛ ka, Nyɛmɛ koro fa minɛm satie kɛɛ fa ce bu, haari fa kɔ saɲga jɔɛ ɲgbɛɛnɲgbɛɛn kɛɛ bo bu jɔjɔri i fa kɔ Nyɛmɛ dɔ, ²⁹ ama, sɔnɔ kɛɛ bo i jɔjɔ wuraari Awiewie Casi ni ɲgasi nu, Nyɛmɛ fá má i mi ɲgasi ce má i, dama i mi ayo satie bo i la má awieeri lɛɛ.” ³⁰ Deke bo i ti na Yesu seeri sɔ n la ka, bɛɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm ni, bu ɲa ajini wo i ɲu a.

Minɛm bo bu ti Yesu ni, ni i ninbaam nahɔɛ su n jɔɛ

³¹ Na Yesu ni, ni i niɛmam aba i dɔ awuru n bo i wo nu ni, na ba ka ajina dasin asunma ka bu fere i. ³² Na jama beberebe atana abara ayɛ yiri Yesu na ba se i ka, “Ti fɛn. U ni, ni u niɛmam wo dasin koro u.” ³³ Na wɔ se bu ka, “Am ma m kere am bo bu ti m ni, ni m niɛmam.” ³⁴ Na wɔ niɛ abara ayɛ minɛm bo bu tana bara yɛɛri i ni, na wɔ se bu ka, “Am niɛ. M ni, ni m niɛmam n yaa. ³⁵ Sɔnɔ kɛɛ bo i yo Nyɛmɛ sa koroowa, yiri ti m siwa, ni m niwa, ni m ni a.”

4

Miɛɛnu fa kɔ kabo dɔdɔɔrifɔ be sandiiri alɛmbaa ni

¹ Na Yesu akaaki akɔ Galili kunma kpiri n nɔɔ su, na wɔ bo i bu sukere minɛm Nyɛmɛ jɔrɛ, na jama beberebe atiɛn bu nɔɔ i dɔ. Jama n sunnuuri beberebe n dɛɛ ti, na wɔ wura lee nu atana nzue n nu, na jama n kɛrɛ atiɛn bu nɔɔ fa dodo nzue n nɔɔ su. ² Na wɔ bo miɛɛnu, na wɔ kere bu dekem beberebe. I ɲa, ³ “Am ti fɛn. Dɔdɔɔrifɔ be yo fiteeri sɔ ɔ, ka i kɔ sandi aɛmbaa. ⁴ Saɲga bo i wo sandi su ni, na aɛmbaam nbem atɔtɔ atin n nɔɔ, na anumam aba atambu bu ami. ⁵ Na nbem atɔtɔ tieka su, deke bo fa sunnu má ni, na fa sunnu má n dɛɛ ti, na wɔ cɛ má, na wɔ fi, ⁶ ama, saɲga bo wiɛ ba fiteeri agaya ni, na wɔ waandi, dama bunlui n akpama abi má n dɛɛ ti. ⁷ Na aɛmbaa ni nbem atɔtɔ lɔlɔɛ nu, na lɔlɔɛ n anyi akata i ɲu, nyini ti, wɔ koro awura má mbaa. ⁸ Ama, na aɛmbaam ni nbem atɔtɔ asiɛn kpa su, na wɔ nyi awura mbaa zɔi zɔi.” ⁹ Na Yesu ase bu ka, “Bo i koro ka i ti ahin jɔrɛ n bu, i ti ye ni ka i so i sui na i ti.”

Deke bo i ti na Yesu boori bu miɛɛnu n ni

¹⁰ Na saɲga bo i kaari i ni i susufɔ buru ni nnyɔm ni, ni minɛm bo bu wo i dɔ saɲga kɛrɛ ni, na ba bisa i nyini miɛɛnu n bu. ¹¹ Na wɔ bɔ bu nu ka, “Amberɛ ye Nyɛmɛ ama am asi i fɛmɛya n nu asiri jɔrɛ a, ama, minɛm bo bu su má m su ni, m bo i miɛɛnu kere bu a, ¹² adena i yó kabo ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu ni, ka, ‘Bu níɛ ni nahɔrɛ su, ama, bu ɲú má pui. Bu só bu sui ni nahɔrɛ su, ama, bu tí má deke n bo bu so bu sui ka bu ti i n bu, dama nzɛn má bu tiiri i bu, má bu káaki bu wo wɔ, na Nyɛmɛ fá bu satie ce bu.’”

Kabo Yesu kereeri miɛɛnu n bu ni

¹³ Na Yesu abisa bu ka, “Am ati má ahin miɛɛnu n bu? Ye am yó sɛ ti miɛɛnu nyingam n kɛrɛ bu a? ¹⁴ Ahin miɛɛnu n bu la ka, dɔdɔɔrifɔ n ti ka sɔnɔ n bo i kan

NyεME jɔRE n wɔ. ¹⁵ Mine nbem de NyεME nɔaniε n kabo alεmbaa n tɔtɔɔri atin n nɔɔ n wɔ. Bu nya tiiri NyεME nɔaniε n na bu de i, i cε má, na Sitana bá yi nɔaniε n fite bu ahore su, a ηu ka bu wara afi i sa. ¹⁶ Mine nbem gusu de NyεME nɔaniε n kabo alεmbaa n tɔtɔɔri tiεka su n wɔ. Bu nya tiiri NyεME nɔaniε ni, a ηu ka ba de i ndende ni ahorejɔ, ¹⁷ ama, i da má bu ahore su. Bu kaaki ti ka alεmbaa n bo i bunlui akpama abi má n wɔ. I woori bu dɔ kaan sɔ na nZEN wahara, wara kekereke be ba tuuri bu fa kɔ bu nyεMESu n su, a ηu ka ba fa ati. ¹⁸ Nbem gusu de NyεME nɔaniε n kabo alεmbaa n tɔtɔɔri lolɔε nu n wɔ. Bu nya tiiri NyεME nɔaniε ni, ¹⁹ ama, bu sunsunni kERE wo kabo bu yó na bu asiri káta su, na bu koro kabo bu yó na bu nyá ajεKE kERE, na bu ahore bi fa kɔ durunya n nu neηgem su, na NyεME nɔaniε n koro da má bu ahore su na i yo juma. Bu ti ka alεmbaa n bo i wura má mbaa n wɔ. ²⁰ Ama, mine nbem de NyεME nɔaniε n kabo alεmbaa n tɔtɔɔri asiEN kpa su n wɔ. Bu nya tiiri NyεME nɔaniε ni, na bu de i, na bu fa yo juma na i yo kPERε beberebe.”

Kabo sɔnɔ koro so má sin su na i fa fiε ni

²¹ Na Yesu abisa bu ka, “Am nya ηu ka sɔnɔ be aso fitana su na i fa ganɔa butu su, nZEN má nyini i fa kɔ se gado bu? I fa taka deke su anɔoro wɔ bo sɔnɔ kERE koro ηu i, má sɔ? ²² Dama deke be wo má bERE bo i wo fiεEwa nu, na bu bá ηu má i, na deke be gusu wo má bERE bo i wo asiri nu, na bu bá si má i. ²³ Sɔnɔ kERE bo i koro ka i ti ahin jɔRE n bu, i ti ye ni ka i so i sui na i ti.”

²⁴ Na wɔ se bu ka, “Am si am ηu sa ni kabo am ti nɔaniε barasu ni. Gɔηgɔ bo am fa susu ma minEM ni, sɔ ye NyεME gusu fá susu ma am a, na bo NyεME yó ma am ni tara sɔ n mmɔɔ. ²⁵ Dama sɔnɔ kERE bo wɔ nya deke be NyεME dɔ na i mi si i bita, NyεME búka i su wɔ, ama,

bo i si má i bita, haari ni nyini kaan n bo i la i ni, Nyεmε dé i dɔ ɔ.”

Miεenu fa kɔ kabo alεmbaa fi barasu ni

²⁶ Na wɔ kaaki ase bu ka, “Nyεmε fεmεya n ti ka kabo dɔdɔɔrifɔ be kɔ sandi alεmbaa i fiesu n wɔ. I dεε la ka i sandi wɔ, ²⁷ na i kɔ da kɔŋguε, na i tenge alecin. Nyini sanɣa n ye alεmbaa n fi a, na i sunyi, i si má kabo i yoori barasu. ²⁸ Asiεn n buka alεmbaa n ye i fi a. I nya fi wieeri, na i nyi, na i nyinsε, na i wɔɔɔ, na i nya bi mbaa. ²⁹ Alεmbaa n ba bi ni, i kpiε sanɣa lεε, na i kpiε i.”

Alεmbaa kaan be jɔɔε

³⁰ Na wɔ kaaki ase bu ka, “Ya fá nzu deke fa sunsun Nyεmε fεmεya n a? Wara ya fá miεenu barasu bɔnɔ ye ya bó i fa kere kabo Nyεmε fεmεya n ti a? ³¹ I ti ka nyεm mbaa bo bu dɔ i wɔ. Yiri ti alεmbaa n kεɔε kaan durunya n nu a. ³² Ama, bu nya ba dɔɔri i na i fiiri, i tara toro nyawam n kεɔε bambaka, i koro nyi na i tεtεɔεki asambaa asambaa bo anumam koro yo bu tiεεrim nu.”

³³ Na Yesu afa nyini miεenu n ni miεenu nyingam beberebe akan Nyεmε jɔɔε akere bu, kabo sɔnɔ kεɔε koro ti i bu barasu. ³⁴ Jama n nya woori i dɔ, i se má bu pui, má ka miεenu ye i bo bu a, ama, i ba kaari i ni i susufɔm ni, na i nya yi i bu kεɔε kere bu.

Kabo Yesu kereeri ka i la yiko tara aɣuma ni nzue ni

³⁵ Nyini cεεn n naasɔ sanɣa, na Yesu ase i susufɔm n ka, “Am ma ya kpiε kɔ kunma kpiri n buekun dɔ.” ³⁶ Na i susufɔm n acin ayaki jama ni, na ba ba awura lee n bo Yesu wo nu n nu, na ba kɔ. Na nbem gusu afa lee nbem na ba su i su. ³⁷ Na aɣuma bambaka be ayasu, na i subo nzue gɔ lee n nu. Má lee ni suyi ni nzue wɔ. ³⁸ Nyini sanɣa ni, Yesu afa piti asɔn i tii, ye i wo daafiri su lee n sin, na ba ba atenje i ase i ka, “Ya Kerefɔ, nzεn ya suwu, u cεcε wo

má ya nu fan?” ³⁹ Na wɔ yasu na wɔ tiɛn aɲuma n ɲu, na wɔ se nzue n ka, “Da surum.” Na aɲuma n atara, na dika n kɛrɛ atara jum. ⁴⁰ Na wɔ se bu ka, “Nzu ti ye am soro sɛrɛ sɔ a? Am yo má m yarada?” ⁴¹ Na sɛrɛ akaaki ati bu agaya, na ba bisa bu ɲuɲu nu ka, “Nzu sɔnɔmbiri barasu la ahin bo aɲuma ni nzue n mmɔɔ de i nɔaniɛ a?”

5

Kabo Yesu fɔn yiiri ajinim sɔnɔ be ɲu ni

¹ Na Yesu ni i susufɔm n akpiɛ kunma kpiri n akɔ aju Gɛrasafɔm dɛɛ awɔrɛ n nu. ²⁻³ Saɲga bo Yesu fiteeri lee n nu ni, na sɔnɔ be afite faɲkunma nu aba akpa i atin. Nyini sɔnɔ n nati da faɲkunma nu wɔ, dama ajini wo i ɲu. Sɔnɔ be wo má bɛrɛ bo i koro tara i cici i ni jɔrɔkɔ n mmɔɔ kun, ⁴ dama saɲga kɛrɛ bu bo i tobari wɔ na bu wura i jɔrɔkɔ buka su, ama, haari ni nyini n mmɔɔ i titi jɔrɔkɔ n wɔ na i kaaki bo sandi tobari n nu. Be wo má bɛrɛ bo i la faɲga koro tara i jina kun. ⁵ Kɔɲguɛ ni wiɛsu kɛrɛ i wo faɲkunma nu sɔ ɔ, ni bukam su na i suciindi, na i sufa yabuɛ kpiɛkpiɛ i ɲu. ⁶⁻⁸ Na wɔ ɲu Yesu saɲga bo i toko wo dede ni yiri ni, na Yesu atiɛn ajini n ɲu ase i ka, “Ajini, fite yaki nyini sɔnɔ ni.” Na sɔnɔ n aɲmati akɔ akutu Yesu nyunu, na wɔ ciindi ase ka, “Yesu, Micɛra Nyɛmɛ Kpiri n Wa, a koro nzu m dɔ fɛn a? M sere u wɔ, Nyɛmɛ ti, má a ma m ɲu anyumboro.” ⁹ Na Yesu abisa i ka, “Bu fere u sɛ?” Na wɔ bɔ i nu ka, “Bu fere m ka Jama Beberebefɔ, dama ya sunnu.” ¹⁰ Na wɔ sere Yesu jande ka má i fɔn bu fite nyini awɔrɛ n nu. ¹¹ Nyini saɲga afam beberebe wo dodo bɛrɛ, bu wo buka be su sudi, ¹² na ajinim n asere Yesu ka, “Ma ya kɔ fun afam n ɲu.” ¹³ Na Yesu ama bu atin na ba fite akɔ afun afam n ɲu. Afam n ju akpii nnyɔ dika, na bu kɛrɛ aɲmati accɔndi akɔ ato kunma kpiri nzue n nu, na nzue n adi bu.

¹⁴ Afa sasafom ñuuri nyini n so ni, na ba ñmati akoo abo ndoori miε kunnu, ni ahεmε ahεmε kεrε su. Na minε aba aniε sa n bo i yoori ni. ¹⁵ Na ba ba Yesu do, na ba ñu soñoo n bo ajinim n yo woori i ñu n ka i tana Yesu bi wura tanlεε, ni i nyunu koroya su, na sεrε ati bu. ¹⁶ Na minεm bo bu ñuuri sa n yoobiri ni, akan jore n kεrε akere jama n fa ko sa n bo i tuuri soñoo n bo ajinim yo woori i ñu ni, ni sa n bo i tuuri afam ni. ¹⁷ Bu tiiri jore n so ni, na ba nya asere Yesu jande ka i yasu bu awore n nu. ¹⁸ Sañga n bo Yesu suwura lee n nu na i ko ni, na soñoo n bo ajinim yo woori i ñu ni, asere i jande ka i ma i su i su. ¹⁹ Ama, na Yesu akete, na wo se i ka, “Kpie u nyi ko awuru na a ko kan kere u lamokom fa ko sakpa n bo Mibiε n ayo ama u ni, ni kabo wo si u anjufoo barasu ni.” ²⁰ Na soñoo n akpie i nyi akoo akan sakpa n kεrε bo Yesu ayo ama i ni, abara aye Miε Burum deε awore n nu, na soñoo kεrε ayo alekutura.

Bara tukpakifo be, ni baabara be yiwee jore

²¹ Na Yesu awura lee n nu akpie i nyi akpieε kunma kpiri n buekun do, na jama beberebe aba atiεn bu nooo i bi nzue n nooo su. ²² Na Yudafom kpiεn be wo bereε, yiri niε bu tiεntiεnbunoo sooo n su a. Bu fere i ka Yarusi. Na wo ba Yesu do nzue n nooo su na wo kutu i jaa bu, ²³ na wo sere i jande. I ña, “M wa sunjuru ato cin. Bra na a ba fa u saa nana i ñu na i nya ñgooo ni laifiε.” ²⁴ Na Yesu asu i su na ba ko.

Na jama beberebe asu Yesu su haari bu ko sumiε i ñu. ²⁵ Bara be woori jama n nu, i bita abiεeri i afoo buru ni nnyoo lεε bo i kpu na i kpie ma. ²⁶ Wo di wahara, na wo saaki i ñwaa kεrε atuntun i ñu ayirifom do dede haari wo ba afie, ama, wo nya ma laifiε se tukpaki n buka su ko oo. ²⁷ Na wo ti Yesu ñga, na wo sakati awura jama n nu Yesu sin, afa i saa akan Yesu tanlεε ni. ²⁸ Dama i seeri i kunnu ka, “Nzεn m koro yoori aniε faari m saa kaanri i tanlεε n

mmɔɔ, m nya laifie.” ²⁹ Na wɔ yo sɔ n kpenɔa na i abieɛri n akpiɛ, na yiri ni i tii aɔu ka wɔ nya laifie. ³⁰ Jina n nu bɛɛ na Yesu afa nu ka i yiko n be afite i ɔuniɛ nu akɔ ayo juma. Na wɔ kaaki aniɛ jama n nu, na wɔ bisa ka, “ɔma faari i saa kaanri m tanlɛɛ n a?” ³¹ Na i susufɔm n ase i ka, “Wɔrɔ mmɔɔ aɔu kabo jama n amiɛ u barasu, ye nzu ti ye a bisa ka, ɔma fa i saa kaanri u a?” ³² Ama, na wɔ niɛ abara ayɛ na i si sɔnɔ n bo i yoori sɔ ni. ³³ Na sɛɛ ati bara ni, i jina, i ɔuniɛ kɛɛ subobo i fa kɔ sa n bo i tuuri i ni, na wɔ ba akutu Yesu nyunu, na wɔ kan jɔɛ n kɛɛ ni i nahɔɛ atin su akere i. ³⁴ Na Yesu ase i ka, “M wa, yarada n bo a yo m ni, yiri ma a nya laifie a. Kɔ awuru ni ahoreda, na má u tɔɛ n ba u ɔu kun.”

³⁵ Saɔa n bo Yesu toko wo jɔjɔ su ni, na minɛ nbem afite tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n kpiɛn n dika aba ase i ka, “U wa n wo má bɛɛ. Nyini ti, má a dama ya Kerefɔ n kun.” ³⁶ Na jɔɛ n ato Yesu sui nu, ama, na wɔ se kpiɛn n ka, “Má a ma sɛɛ ti u, wɔrɔ yo m yarada.” ³⁷ Wɔ soro má su ka be su i su kun, má ka Petoro, ni Yakobo, ni i niɛma Yohane. ³⁸ Bu kɔ juuri kpiɛn n dika ni, na Yesu awura aɔu ka minɛ beberebe suyo naɔmiɛ, bu susun subo awie. ³⁹ Na wɔ bisa bu ka, “Nzu ti ye am suyo naɔmiɛ sun sɔ a? Baabara n awu má, wɔ daafi wɔ.” ⁴⁰ Na ba siri i. Na wɔ fɔn bu kɛɛ afite, na wɔ fa baabara n si ni i ni, ni i susufɔ n sanm ni, na ba kɔ sɔɔ n bo baabara n da nu ni. ⁴¹ Na wɔ kɔ atara i saa, na wɔ se i ka, “*Talita kumi.*” I bu la ka, “Sunɔguru kaan, m ɔa a yasu.” ⁴² Kpenɔa na sunɔguru n ayasu anati. I yo ti afɔ buru ni nnyɔ baa a. Na minɛm kɛɛ bo bu woori bɛɛ n ayo alekutura agaya. ⁴³ Na Yesu abɔɔ bu ni nahɔɛ su ka má bu ma be si sa n bo wɔ yo i ni, na wɔ se ka bu ma baa n deke be na i di.

6

Kabo Yesu ɔa Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ la má jirima i bɔsu

ni

¹ Ye Yesu yasu kƆƆri i bƆsu na i susufƆm n asu i su. ² Na YudafƆm Ɔjumiyi cƆƆn n na wƆ kƆ bu tiƆntiƆnbunƆƆ sƆƆ n nu, na wƆ kƆ akan NyƆmƆ jƆrƆ akere bu. MinƆm bo bu tiiri i kereewa n kƆrƆ yoori alekutura. Na ba bisa bu ƆƆƆ nu ka, “Nifansu ye ahin sƆnƆ n kƆ sƆnsƆƆnri i si n kƆrƆ a? Bu maari i alecira bƆnƆ Ɔ? Ye alekutura sam bo i yo bu ni, i yo sƆ yo bu a? ³ M Mariya wa n bo i ti kampaƆta n lƆƆ? M Yakobo ni Yose ni Yuda ni Simon n gƆrƆ n lƆƆ? Am niƆ e. M i niƆma nbaram mmƆƆ wo ya nu fƆn n a?” Na ba bu i ƆgbƆƆn. ⁴ Na Yesu ase bu ka, “Deke kƆrƆ bu ma NyƆmƆ nƆaniƆ kanfƆ jirima, m ka i bƆsufƆm ni i lamƆkƆm ni i gisannufƆm dƆ Ɔgumi.” ⁵ Nyini ti, wƆ koro ayo m alekutura sa be i bƆsu dƆ se i faari i saa nanaari tukpakifƆ nbem Ɔu wƆ, na ba nya laifƆ. ⁶ Na wƆ yo i awarabo kabo i bƆsufƆm n ayo m i yarada ni.

Kabo Yesu sunmaari i susufƆ buru ni nnyƆm ni

Na Yesu abara ayƆ ahƆmƆ miƆm n kƆrƆ su, na i sukere minƆm. ⁷ Na wƆ fere i susufƆ buru ni nnyƆm ni, na wƆ sunma bu nnyƆ nnyƆ, na wƆ ma bu yiko ka bu kƆ sufƆn yi ajinim fite minƆm Ɔu. ⁸⁻⁹ Na wƆ se bu ka, “M am fa puitiripui kƆ ahin atin n bo am sukƆ ni, diire o, kuruku o, Ɔwaa o. Ama, am fa kpama ni gbagbaa yiri. M am se ka am fa tanlƆƆ buka bo am wura i n su.” ¹⁰ Na wƆ kaaki ase bu ka, “Am kƆ juuri miƆ be su, awuru kƆrƆ bo am kƆ wuraari nu, am ka nyini awuru n nu, haari am b fite miƆ n nu. ¹¹ Sasu bekun miƆ bo am kƆ wuraari nu na ba de m am wƆfƆ, na ba kaaki asoro m am su ka bu ti am nƆaniƆ ni, am fite yaki nyini miƆ n ni, na am kpƆnkpƆn yi am jaa tuturi kƆrƆ. Nyini d daani kere bu ka bu woowa ti m kpa.” ¹² Na i susufƆm n afite akƆ akan NyƆmƆ jƆrƆ akere minƆm ka bu kaaki bu wo. ¹³ Na ba fƆn ayi ajinim minƆm

beberebe ηu, na ba sere Nyεmε ama tukpakifom dɔηgu, na ba fa ηguin agɔ bu ηu, na ba nya laifie.

Kabo bu kuunri Yohane Nyεmε Nzue Biεfɔ n barasu ni

¹⁴ Na Fεmε Herode ati nyini sa n kεrε, dama Yesu duma ata abara ayε deke kεrε. Na minε nbem ase ka, “Yohane Nyεmε Nzue Biεfɔ n ye wɔ tenge i yiwee n nu a, nyini ti ye i la yiko koro yo nyini alekutura sam kεrε a.” ¹⁵ Ama, na nbem ase ka, “Yiri la Eliya a.” Na nbem gusu ase ka, “I ti Nyεmε nɔaniε kanfɔ ka dawa dεεm wɔ.” ¹⁶ Ama, Fεmε Herode tiiri nyini ni, na yiri ase ka, “Yohane bo m kpiεeri i tii n ye wɔ tenge a.”

¹⁷ Fεmε Herode yo ma bu taraari Yohane nyiiri wɔ, dama yiri Fεmε Herode afin i gɔrɔ Filipu yi Herodiya afa aja. ¹⁸ Má pui ti, dama Yohane ase Fεmε Herode ka, “Nyεmε nɔaniε kpamaawa n kere ka a la má atin ka a fa u gɔrɔ yi ja i ηgɔɔ su.” ¹⁹ Yohane seeri sɔ ni, na Herodiya afa i ηgasi na wɔ fɔ aηminda i kabo i nya i na i kun i. Ama, wɔ koro anya má i, ²⁰ dama Fεmε Herode ni i tii soroori Yohane ka i ti sɔnɔ fofoe bo i yo sa bo i kɔ atin su Nyεmε dɔ ɔ. Wɔ koro má ka pui yo i. Na Fεmε Herode ajimi fa kɔ nɔaniε n kεrε bo Yohane kan maari i n su, ama, haari ni nyini mmɔɔ, i koro ka i suti i nɔaniε n wɔ.

²¹ CεEn be sɔ ɔ na Herodiya aba anya Yohane taraa-biri. Nyini cεEn n ye Fεmε Herode sugɔ i baawu cεEn agɔrε n a. Na wɔ fere i gomina minε ηgbingbirim, ni i soja nkpiεnkpiεnm, ni Galili minε tereterefom kεrε ka bu ba di na bu nu. ²² Agɔrε n nu ni, na Herodiya wa sunḡuru awura agɔ akere Fεmε Herode ni i jamam, na bu kεrε ahore ajɔ. Dɔ ye fεmε n seeri sunḡuru n ka, “Deke kεrε bo a koro, se m, na m má u.” ²³ Na wɔ tan ndiε ase i ka, “Haari a ηa m kpaaki m fεmεya n buekun ma u mmɔɔ, m fá ma u.” ²⁴ Na sunḡuru n afite akɔ abisa i ni ka, “Ye m sere nzu wɔ?” Na i ni n ase i ka, “Kɔ se i ka a koro Yohane

NyεMε Nzue Biεfɔ n tiiawa a.” ²⁵ Na wɔ ηmati akpie i nyi ndende aba ase FεMε Herode n ka, “M koro ka na a fa Yohane NyεMε Nzue Biεfɔ n tiiawa ma m pεrεntε nu kisa kisa.” ²⁶ FεMε n tiiri sɔ ni, na i ahore asaaki agaya, ama, ndiε n bo i taanri i jama n nyunu n dεε ti, wɔ koro akaaki má i nɔɔ. ²⁷ Kpεŋga na fεMε n asunma soja ηmindafɔm n kun ka i kɔ fa Yohane tiiawa bra. Na wɔ kɔ akpie i tii dansaraka sɔɔ n nu dɔ. ²⁸ Na wɔ fa ada pεrεntε n nu aba ama sunɔguru ni, na yiri gusu afa akɔ ama i ni ni. ²⁹ Saŋga bo Yohane susufɔm tiiri sɔ n na ba ba afa fuin n akɔ ase i.

Kabo Yesu maari nbiεsɔm akpii nnu ni bu minεM diire ni

³⁰ Na jaramasam n akpie bu nyi aba i dɔ, na ba kan sam kεrε bo ba yo i n akere i, ni kabo ba kan NyεMε jɔrε akere minε barasu. ³¹ Jama n dεε ti, ba nya má anyunɔkoro bo bu di diire. Nyini ti, na Yesu ase bu ka, “Am ma ya kɔ deke bo minεM wo má, na am kɔ yi am ηumi.” ³² Na bεrε ηgumi afa lee ni na ba kɔ. ³³ Bu yasu sukɔ ni, na minεM dɔŋgu aɔju bu, na ba si bu, na ba fite miε miεM su aɔmati adu bu mɔ akɔ aju deke bo bu sukɔ ni. ³⁴ Saŋga bo Yesu fiteeri lee n nu ni, na wɔ ηu jama beberebe, na wɔ si bu aɔunfɔ, dama bu ti ka nbɔεM bo bu la má sasafɔ ɔ, na wɔ kere bu dekem beberebe. ³⁵ Na saŋga bo wiε ba sutɔ ni, na i susufɔm n aba i dɔ aba ase i ka, “Kisa, wiε sutɔ, ya wo boro gusu wɔ lεε. ³⁶ Ma minεM n atin na bu kɔ miε kunnu ni ahεMε ahεMε miεM su na bu kɔ nya diire be to di.” ³⁷ Ama, na Yesu ase bu ka, “Ambεrε mmɔɔ ni am tii nya deke be ma bu na bu di.” Na ba se i ka, “NzεN a ηa ya to kpɔnɔ ma ahin jama n kεrε, ya dí ηwaa beberebe.” ³⁸ Na wɔ bisa bu ka, “Ambεrε la kpɔnɔ nyε wɔ? Am niεniε na am niε.” Na ba kɔ aniε na ba bɔ i nu ka, “Kpɔnɔ nnu ni jombaa nnyɔ wo bεrε a.” ³⁹ Na Yesu ase i susufɔm n ka bu ma jama n tana asεε asεε wura fiεfiεwa n su.

⁴⁰ Na ba tana asESE asESE yaa yaa ni aburunu nnu. ⁴¹ Na wɔ fa kpɔnɔ nnu ni, ni jombaa nnyɔ ni, na wɔ yE i tii su angoro, na wɔ da NyEMe asi. Na wɔ kpiekpIE kpɔnɔ nnu n nu, na wɔ fa ama i susufɔm n ka bu fa ma minEM ni, na wɔ fa jombaa nnyɔ n gusu akpaaki bu kERE nu. ⁴² Na bu kERE adi na bu kunnu ayi. ⁴³ Na ba tambu kpɔnɔ, ni jombaa sinsin bo bu diiri na i kaanri ni, na ba nya kandIE buru ni nnyɔ. ⁴⁴ MinEM bo bu diiri kpɔnɔ n ni jombaa n kERE yasuuri nbiESɔm akpii nnu wɔ.

Kabo Yesu natiiri nzue su ni

⁴⁵ Nyini sin na Yesu ama i susufɔm n awura lee n nu na bu du i mɔ kpIE kɔ Besayida miE nu kunma kpiri n buekun, na yiri aka na i kaari jama ni. ⁴⁶ I kaari bu wieeri ni, na wɔ fun akɔ buka n su ka i kɔ sere NyEMe. ⁴⁷ Saŋga bo ale ba saanri ni, lee n aju kunma kpiri n afiEN, na Yesu ŋgumi aka kunma kpiri n sin. ⁴⁸ Na wɔ ŋu ka i susufɔm n sudi wahara lee n kaanbiri, dama aŋuma sun bu kɔ bu sin wɔ. Na fa kɔ akɔnyuma ciciri su, na wɔ nati nzue n su suba bu dɔ, na wɔ yo ka i susin bu ŋu. ⁴⁹ Saŋga bo bu ŋuuri ka i nati nzue n su ni, na ba sunsun ka, ŋumi a, na ba bo awie. ⁵⁰ Bu kERE ŋuuri i sɔ ni, na sERE ati bu agaya. Kpenɔga na Yesu ajɔɔ bu dɔ, na wɔ se bu ka, “Am ma am ahore si, mini a, má am soro sERE.” ⁵¹ Na wɔ wura lee n nu, na aŋuma n atara. Na i susufɔm n kERE ayo alekutura agaya. ⁵² Dama ba koro ati má i bu kabo i la yiko koro faari kpɔnɔ nnu maari jama beberebem ni, bu ahorembaa ti kekereke n dEE ti.

Kabo Yesu ma tukpakifɔm beberebe nyaari laifiE ni

⁵³ Na ba kpIE nzue n aba aju awɔRE n bo bu fere i ka GENESAREti n nu, na ba minda lee n ahEMe. ⁵⁴ Bu fiteeri lee n nu kpenɔga ni, na minEM n asi ka Yesu lEE. ⁵⁵ Na ba ŋmati abara ayE miEM n kERE su, na deke kERE bo bu tiiri i ŋga, bu sɔ bu tukpakifɔm ni bu dasum kERE ba i dɔ ɔ.

⁵⁶ Na nzen i koori aheme miem wara mie kunnu, deke kere bo i fa, bu fa bu tukpakifom ba i do so o, na bu sere i jande ka i ma bu fa bu saa kan i tanlee n jaa bu. Na bo bu yoori so n kere anya laifie.

7

Yudafom nana sayoowa jore

¹ Na Yudafom Nyeme n'aniere kerefom nbem bo bu fite Yerusalem mie kpiri n nu ni, ni Farasifom n aba atien bu n'oo Yesu do. ² Na ba ju ka Yesu susufom n nbem sudi diire bu saa fin, ba hmisi ma bu saa kabo bu nana sayoowa ti barasu ni. ³ Dama Farasifom ni Yudafom kere la bu saa hmisi sayoowa bo i ti bu nana sa a. Bu nya na bu di diire, bu du mo yo nyini sa n wo ka, na bu nya di. ⁴ Nzen haari bu fiteeri go ba juuri awuru, bu di ma nengem bo ba fa aba ni, ma ka ba hmisi i ka, na bu yo bu nana sayoowa bo bu yo na bu di ni. Bu sayoowam sunnu. Bu nbem la ka bu hmisi awam ni dundum ni ayabam wo. ⁵ Na Farasifom ni, ni Yudafom Nyeme n'aniere kerefom n abisa Yesu ka, "Nzu ti ye u susufom n su ma ya nam sayoowa n su, ye bu di diire bu saa fin a?" ⁶ Na Yesu ase bu ka, "Nahore ye Nyeme n'aniere kanfo Esaya yo kaanri am jore ka am ti burukoonufom n a. Wo kere i kadasi n nu ka, Nyeme na o,

'Ahin minem ni, bu ma m jirima bu n'oo nu bere wo,
ama, i wo ma bu ahore su.

⁷ Bu kansi m ngbeen wo,
dama bu kere mine adamande dee kereewam wo,
na bu se ka nyini kereewa n fite Nyeme do o.'

⁸ Na Yesu ase bu ka, "Am ace Nyeme n'aniere maawa n ase bukun, na am nya susu adamande dee sayoowam su."

⁹ Na wo se bu bekun ka, "Am la nahore bo am akpie mbenle ayaki Nyeme n'aniere maawa n na am asu am dee sayoowam su ni. ¹⁰ Dama Moyisi ase ka, 'Bu u si ni u ni.'

Na wɔ kaaki ase ka, ‘Sɔnɔ kɛrɛ bo i jɔjɔri i si, ni i ni jɔrɛ tiɛ, wɔ yo daka ka bu kun i mi.’ ¹¹ Ama, ambɛrɛ kere ka nzen sɔnɔ be la deke be bo i ti ye ni ka i fa buka i si ni i ni, i koro se bu ka ‘I ti *Koroban* wɔ.’ I bu la ka, ‘Deke bo má m fa ma am ni, ma fa ayi saraka ama Nyɛmɛ.’ ¹² Nyini sanɔa ni, am akere ka i mi n koro buka má i si n ni i ni n lɛɛ. ¹³ Nyini n kere ka am abu Nyɛmɛ dɛɛ nɔaniɛ n ngbɛɛn lɛɛ, ye am su am dɛɛ sayoowam n bo am kere bu n su a. Na am la ahin sayoowam dɔŋgu bo am kaaki yo bu sɔ ɔ.”

Kabo Yesu ŋa diire diiwa koro yo má sɔnɔ fin ni

¹⁴ Na Yesu akaaki afere jama n aba i bi bekun, na wɔ se bu ka, “Am kɛrɛ so am sui na am ti jɔrɛ n bo m sujɔjɔ ma am n bu. ¹⁵ Deke bo i wura sɔnɔ nɔɔ nu koro yo má i mi fin, ama, deke bo i fite i mi ahore su yo i mi fin a. [¹⁶ Bo i koro ka i ti ahin jɔrɛ n bu, i ti ye ni ka i so i sui na i ti.]”

¹⁷ Sanɔa bo Yesu ba cinsi yakiiri jama n na i wuraari awuru n nu ni, na i susufɔm n abisa i nyini anyundɛrɛ n bu. ¹⁸ Na wɔ se bu ka, “Ŋka ambɛrɛ gusu ati má jɔrɛ n bu lɛɛ? Ambɛrɛ si má ka deke bo i wura sɔnɔ nɔɔ nu koro yo má i fin, ¹⁹ dama deke bo sɔnɔ di, i wura má i ahore su se i wura i kunnu wɔ, na i kaaki je yi i, má sɔ?” Yesu afa ahin jɔjɔwa n akere ka diire be la má ciire. ²⁰ Na wɔ kaaki ase bu ka, “Deke bo i fite sɔnɔ ahore su, nyini yo i fin a. ²¹ Dama deke bo i wo i ahore su ma i sunsunni tiɛ a. I koro ma i nati suyo sakaraya, na i suwɔ, na i sukun minɛ, ²² na i susaaki ajaa ciire, na i nyunu suboro nenɔge kpini su, na i suyo satietiem, na i sudadaka minɛm, na i suyo sa ngbɛɛnngbɛɛn bo i cɛcɛ wo má nu, na i susi kɔrɛ, na i nati susaaki minɛm duma, na i la karambani, na i nati suyo sinnzinya sam. ²³ Nyini satie n kɛrɛ mmɔɔ nya fite sɔnɔ ahore su, nyini ma i mi kaaki findifo a.”

Kabo bara bo i ti má Yudafɔ yoori Yesu yarada ni

²⁴ Na Yesu ayasu akɔ awɔrɛ n bo i wo dodo Tiro ni Sidon miɛ kpirim ni, na wɔ kɔ awura awuru be nu bɛnlɛ ka má sɔnɔ be ɲu i. Ama, wɔ koro afiɛ má i ɲu. ²⁵ Na bara be ati i ɲga na wɔ ba ndende aba akutu i jaa bu. Ajini wo i wa baabara ɲu. ²⁶ Bara n ti má Yudafo, i ti Fonisiyafɔ ɔ, bo i fite Siriya awɔrɛ n nu wɔ. Na wɔ sere Yesu jande ka i fɔn yi ajini n bo i wo i wa n ɲu ni. ²⁷ Na Yesu ase i ka, “Ma nbaatumam n du mɔ di na bu kunnu yi ka, dama i ti má ye ni ka a fa nbaatumam diire na a fa ma caam.” ²⁸ Ama, na bara n ase i ka, “M Mibiɛ, a la nahɔrɛ, ama, haari ni nyini mmɔɔ, caam n tambu nbaatumam n diire n bo bu di na i tɔtɔ asiɛɲgu n na bu fa di.” ²⁹ Na Yesu ase i ka, “U nɔaniɛ jɔjɔwa n dɛɛ ti, kɔ awuru. Ajini n afite ayaki u wa ni.” ³⁰ Na wɔ kɔ awuru akɔ aɲu ka i wa n da i dasu su, ajini n afite ayaki i.

Kabo Yesu tuntunri asuturi be barasu ni

³¹ Na Yesu ayasu Tiro awɔrɛ n nu akɔ aju Sidon miɛ kpiri n nu, na wɔ fa bɛrɛ asin Miɛ Burum dɛɛ awɔrɛ n nu, aba aju Galili kunma kpiri n nɔɔ su. ³² Na minɛ nbem afa sɔnɔ be aba Yesu dɔ, i ti asuturi wɔ, na i koro jɔjɔ má nyunyumi. Na ba sere Yesu jande ka i fa i saa nana i ɲu na i nya laifiɛ. ³³ Na Yesu afa sɔnɔ n afite jama n nu, i ni yiri ɲgumi, na wɔ fa i saa marakam awura i suim nu, na wɔ yi nanzue agɔ i saa su afa akan sɔnɔ n taferema, ³⁴ na Yesu ayɛ i tii su aniɛ aɲgoro na wɔ ɲuundi, na wɔ se sɔnɔ n ka, “Efata.” Nyini la ka, “Teke.” ³⁵ Jina n nu bɛrɛ, na sɔnɔ n sui n ateke, na i taferema n gusu akaaki anyanɲi nu, na wɔ koro ajɔjɔ nyunyumi. ³⁶ Na Yesu abɔbɔ bu ka má bu ma be ti ka wɔ tuntun sɔnɔ ni, ama, kabo i bɔbɔɔri bu barasu ni, bu boori ndoori n gusu sɔ ɔ bara yɛɛri a. ³⁷ Na minɛ ayo alekutura haari akɔ asin su, bu ɲa, “I sayoowa kɛrɛ kaba ti kpa a. I ma asuturim ti asui wɔ, na bobom jɔjɔ.”

8

*Kabo Yesu maari min*Em akpii nna diire ni

¹ Nyini sangá n na jama beberebe aba atiEn bu nɔɔ Yesu dɔ bekun, bu la má deke bo bu di, na wɔ fere i susufɔm ni, na wɔ se bu ka, ² “Ahin jama n la m aɲunfɔ, dama i nyuma lesan lɛɛ bo bu wo m dɔ na bu la má deke bo bu di. ³ M koro yaki má bu na bu kɔ awuru ni ahɔɛ, má nyini, bu tɔ cin atin nu wɔ, dama bu nbem fite dede.” ⁴ Na i susufɔm n ase i ka, “Ye nifansu ye ya koro nya diire ahin boro n nu fɛn ma ahin minEm n kɛɛ na bu kunnu yi a?” ⁵ Na wɔ bisa bu ka, “Am la kpɔnɔ nyɛ wɔ?” Na ba bɔ i nu ka, “Nso.” ⁶ Na wɔ ma jamam n nɔɔ ka bu tana asiɛɲgu, na wɔ fa kpɔnɔ nso n na wɔ da Nyɛmɛ asi. Na wɔ kpiɛkpiɛ i nu ama i susufɔm n ka bu fa ma jama ni. Na bɛɛ gusu afa akpakpaaki bu nu. ⁷ Bu la jombaa kan kan nbem gusu, na wɔ fa ada Nyɛmɛ asi, na wɔ fa ama i susufɔm n ka bu fa nyini n gusu ma jama ni. ⁸ Bu diiri na bu kunnu ayi. Na i susufɔm n atambu sinsin kaawa n kandiɛ nso. ⁹ Jama ni ju akpii nna dika. Na Yesu anya akaari bu na ba kɔ awuru. ¹⁰ Na i ni i susufɔm n awura lee akɔ Damanuta dɛɛ awɔɛ n nu.

Kabo Farasifɔm koroori ka Yesu yo alekutura sa na i keteeri ni

¹¹ Na Farasifɔm nbem aba i dɔ, na ba se akuruwa ni Yesu. Bu koroori ka i yo alekutura sa be bo i kere ka i yiko n fite Nyɛmɛ dɔ ɔ, adena bu nya i ɲgɛɛ sɔɔbiri. ¹² Na wɔ ɲuundi ni dimi i ahore su, na wɔ se ka, “Nzu ti ye ambɛɛ nyumafɔm koro ka m yo alekutura sa na am ɲu i a? M suse am nahɔɛ wɔ lɛɛ ka, m yó má alekutura sa ma má ambɛɛ nyumafɔm fuu.” ¹³ Na wɔ yasu ayaki bu, na wɔ wura lee n nu akpiɛ akɔ kunma n bukun dɔ.

Bɔbɔɔwa fa kɔ Farasifɔm ni Fɛmɛ Herode kereewam n su

¹⁴ Na i susufɔm n wara afi diire sa, ba bita má pui, má ka kpɔnɔ kun n kpein woori lee n nu a. ¹⁵ Na Yesu atu bu ɔɔ, i ɲa, “Am si am ɲu sa ni Farasifɔm, ni Fɛmɛ Herode dɛɛ kpɔnɔ ayiri n bo bu fa gɔ kpɔnɔ n nu na i yasu ni.” ¹⁶ Na ba jɔjɔ bu ɲuɲu nu ka, “Ya la má kpɔnɔ n ti, ye i su se sɔ n a.” ¹⁷ Na Yesu afa nu kabo i susufɔm n sujɔjɔ bu ɲuɲu nu ni, na wɔ bisa bu ka, “Nzu ti ye am sujɔjɔ ka am bita má kpɔnɔ a? Am nya si má deke bo m sujɔjɔ i ni, am nya ti má sa n bu? Am ahorembaa ti kekereke wanla. ¹⁸ I baari sɛ ye am la anyumbaa na am ɲu má asi a? Ye am la asui na am ti má? Am tenge má su ka ¹⁹ m yo faari kpɔnɔ nnu kpɛkpɛ maari minɛ akpii nnu? Ye bo i kaari ni, kandiɛ nyɛ ye am sasaari a?” Na ba bɔ i nu ka, “Kandiɛ buru ni nnyɔ.” ²⁰ Na Yesu akaaki abisa bu bekun ka, “Ye kpɔnɔ nso n bo m yo fa kpɛkpɛ maari minɛ akpii nna n di? Sinsin kandiɛ nyɛ ye am sasaari a?” Na ba bɔ i nu ka, “Kandiɛ nso.” ²¹ Na wɔ se bu ka, “Haari ni kisa, am nya ti má i bu?”

Kabo Yesu tuntuunri anyinsin be na i ɲuuri asi ni

²² Bu kɔ juuri Besayida miɛ n nu, na minɛ nbem afa anyinsin be aba Yesu dɔ, na ba sere i jande ka i fa i saa nana i ɲu na i nya laifiɛ. ²³ Na wɔ so sɔnɔ n saa nu afa i afite miɛ n nu, na wɔ yi nanzue agɔ i nyumbaa n nu. Na wɔ fa i saa anana i ɲu, na wɔ bisa i ka, “A niɛ, a ɲu deke be e?” ²⁴ Na anyinsin n ayɛ i tii su aniɛ, na wɔ se Yesu ka, “M ɲu minɛm ka bu nati, ama, bu ti ka bakam wɔ.” ²⁵ Na Yesu akaaki afa i saa anana i nyumbaa n su bekun, na anyinsin n aniɛ gbirim, na wɔ ɲu ka i nyumbaam n ateke, na wɔ ɲu deke kɛɛɛ casi. ²⁶ Na Yesu ase i ka, “To atin nu kɔ awuru, na má a se ka a fa miɛ n nu.”

Kabo Petoro kereeri ka Yesu ti barasu ni

²⁷ Na Yesu ni i susufom n ayasu ka bu ko Sizariya Filipu miE kan kanm su. Bu wo natiiri su ni, na wo bisa i susufom n ka, “MinEm fa m bu nma a?” ²⁸ Na ba bo i nu ka, “Bu na woro ti Yohane Nyeme Nzue BiEfo n a, nbem na woro ti Nyeme naniE kanfo Eliya a, ye nbem gusu na a ti dawa deE Nyeme naniE kanfo nyingam n kun wo.” ²⁹ Na wo bisa bu bekun ka, “Ye ambere fa m bu nma a?” Na Petoro abo i nu ka, “Woro ti Kristo n a, Tiidefo n bo Nyeme ase ka i sunma i ni.” ³⁰ Na Yesu abobo bu ka ma bu ma be si ka yiri ti Kristo Tiidefo n a.

Kabo Yesu joko fa koro i yiwee n su ni

³¹ Nyini sin na wo bo i bu sukere i susufom n ka, “Wo yo daka ka mini Adamande Wa n di wahara dongu, na Yudafo nkpienkpienm, ni Nyeme sayoowa donguyofon nkpienkpienm, ni Nyeme naniE kerefo kere ba kete m nu na bu kun m. Ama, lesan cen sin na m tenge m yiwee n nu.” ³² Na wo kan sa n kere bu kpain akere bu. Na Petoro afa i ako aheme, na wo jaraki i ase i ka, “Ma a se ka a kan nyini jore ni.” ³³ Ama, na Yesu ace aniE i susufom ni, na wo tien Petoro nu ase i ka, “Sitana, fa cinsi m bi bere. A sunsun ma kabo Nyeme koro ni. A sunsun kabo adamande koro n wo.”

Kabo Yesu joko fa koro kabo minEm su i su ni

³⁴ Na Yesu afere jama n ni i susufom n na wo se bu ka, “Sono kere bo i koro ka i su m su, wo yo daka ka i mi wara fi i tiengu sa koroowa sa, na i fa i yiwee baka jaanu n so, na i su m su. ³⁵ Dama sono kere bo i koro ka i fa i ngoko fie, i mi ba fun i. Ama, sono kere bo i toro i ngoko mini ni m deE labari kpa n deE ti, i mi nya ngoko. ³⁶ Nzen sono nyaari durunya n nu deke n kere na i fuunri i ngoko, i kperE la bono? ³⁷ Nzu deke ye sono koro fa kaaki i ngoko a? ³⁸ Nyumafom ti satiyofom wo, bo bu su

má NyεMε. AmbεRε bo am wo bu nu, na nyinsε ti am fa kɔ mini ni m nɔaniε n dεε ti ni, sɔ ye nyinsε tí mini Adamande Wa n gusu fa kɔ am su, saŋga bo m bá ba ni m Si NyεMε jirima woowa n nu, ni i mεRεKε casim ni.”

9

¹ Na wɔ se bu ka, “NahɔRε ye m suse am n a, am nbem wo nu fεn bo am wú má, má ka am aba aŋu ka NyεMε fεMεYa n aba ni yiko.”

Kabo Yesu ηuniε kaakiiri wo barasu ni

² Lesεn cεEn sin na Yesu afa Petoro ni Yakobo ni Yohane afun buka lenlenge be su, bu ni yiri ηgumi. Bu wo dɔ n na ba ηu ka i ηuniε akaaki wo, ³ na i tanlεε n akaaki fofoe papasi bo i ηusu nya má durunya n nu. ⁴ Dɔ na minε nnyɔ nbem atiε bu ηu, na bu ni Yesu subo anzama. BεRε la Eliya ni Moyisi, dawa dεε NyεMε nɔaniε kanfɔm ni. ⁵⁻⁶ Na sεRε ati Petoro ni susufɔ nyingam ni, na Petoro ajimi agaya na i nɔɔ afinfin i. Nyini ti na wɔ se Yesu ka, “Ya Kerefɔ, i ti kpa ka ya wo fεn. Ma ya bo nambue nsan, u dεε kun, Moyisi dεε kun, na Eliya gusu dεε kun.” ⁷ Na yinyingū akata bu ηu, na ba ti akonvi be ηga yinyingū n nu, na wɔ jɔjɔ bu dɔ. I ηa, “M wa koroowa lεε. Am de i nɔaniε.” ⁸ Bu tiiri jɔjɔowa n sɔ ni, kpenɔga na ba niεniε abara ayε, ama, ba ηu má sɔnɔ be kun, má ka Yesu ηgumi wo bu dɔ a.

⁹ Na saŋga bo bu ba sujura buka n su ni, na Yesu abɔbɔ bu ka, “Má am be se ka i bo sa n bo am aŋu i n su fa kere sɔnɔ be, haari fa kɔ saŋga bo mini Adamande Wa ni bá wu na m ténge m yiwee n nu ka.” ¹⁰ Na ba de i nɔaniε ni, ama, na ba bakati abisa bu ηuηu nu ka, “Ye nzu la ka, i bá wu na i ténge i yiwee n nu a?” ¹¹ Na ba bisa Yesu ka, “Ye nzu ti ye NyεMε nɔaniε kerefɔm n bita jɔjɔ ka Eliya dú mɔ ba ka, ye Kristo Tiidefɔ ni bá ba n a?” ¹² Na wɔ bɔ bu nu ka, “I ti nahɔRε wɔ ka Eliya dú mɔ ba na i bá sεsε deke

n kERE su. Bu kEREERI SE NYEME JORE Kadasi n nu fa ko Adamande Wa n do a? Ba kERE ka i ba di wahara agaya, na mine bu i ngbeen. ¹³ Ama, m suse am wo lee, ka, Eliya adu mo aba, na mineM ayo i kabo bu koro, kabo ba kERE i NYEME JORE Kadasi n nu lee.”

Kabo Yesu fon yiiri ajini fiteeri baa be nu ni

¹⁴ Sanga bo Yesu ni i susufo nsanm ni kpieeri bu nyi ba juuri i susufo nyingam bi ni, na ba nu ka jama beberebe atiEn bu noo abara aye bu. Ye NYEME noaniE kerefom n nbem bita bu ni akuruwa. ¹⁵ Jama n juuri Yesu so ni, na ba yo alekutura, na ba bo nu anmati akpa i atin ayo i anse. ¹⁶ Na wo bisa bu ka, “Am se nzu akuruwa a?” ¹⁷ Sono be woori jama n nu na wo bo i nu ka, “Ya Kerefo, ma fa m wa baabiEsO aba u do ka a tuntun i ma m, dama ajini bobom wo i nu. ¹⁸ Sanga kERE bo ajini n anya aba afa i, a nu ka wo fa i abo asiEngu, na i nanzue sufite fufuku, na i sukpeSE i jee, na i kese i nu. Ma sere u susufom n ka bu fon yi ajini ni, ama, ba kura ma nu.” ¹⁹ Na Yesu ase bu ka, “Amaa. AmbERE nyumafom, am la ma yarada fieo. Nyuma sa ye m wo am do fen a? Ye m yo sawore ni ambERE ko ju se wo? Am fa baa n ba ma m.” ²⁰ Na ba fa baa ni aba i do, na sanga bo ajini n juuri Yesu ni, kpena na wo kpisi baa ni, na wo fa i abo asiEngu, na wo da sukundu, na nanzue fufuku sufite i noo nu. ²¹ Na Yesu abisa i si n ka, “Sanga bono ye tukpaki n taraari i a?” Na si n abo i nu ka, “I kaan nu kERE a. ²² Sanga kERE bo i nya ba yasu i nu, i fa i wura sin nu wo, wara nzue nu ka i kun i. Nyini ti, nzen a koro buka ya, si ya anjufo na a buka ya.” ²³ Na Yesu ase i ka, “Nzu ti ye a na nzen m koro buka u a? Deke be ti ma kekereke ma ma mineM bo bu yo NYEME yarada ni.” ²⁴ Kpena na baa n si asa Yesu noo su ka, “Ma yo yarada, ama, i sunnu ma. Buka m na i sunnu.” ²⁵ Na Yesu anu ka jama n sunmati ba

i dɔ, na wɔ tiɛn ajini n ɲu, i ɲa, “Wɔrɔ ajini n bo a ma baa n ayo bobo ni asuturi ni, mini suse u ka a fite yaki i a, na má a kpie u nyi ba i dɔ kun.” ²⁶ Kpenɔa na wɔ ciindi na wɔ kpisi baa n agaya, na wɔ fite ayaki i, na baa n aka ada ka wɔ wu dɛɛ su. Na minɛm n dɔɲɔgu ase ka wɔ wu wɔ.

²⁷ Ama, na Yesu atara i saa ayɛ i su, na wɔ jina.

²⁸ Yesu ba wuraari awuru n nu ni, na i susufɔm n aba i dɔ, bɛrɛ ɲgumi, abisa i ka, “Nzu ti ye yɛrɛ akoro afɔn má nyini ajini n a?” ²⁹ Na wɔ bɔ bu nu ka, “Be koro fɔn má nyini ajini n ɲusu sɔ, má ka nyɛmɛsere.”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri i yiwee n su bekun ni

³⁰ Na Yesu ni i susufɔm n ayasu bɛrɛ akɔ asin Galili awɔrɛ n nu. Wɔ koro má ka be si i woobiri, ³¹ dama i sukere i susufɔm wɔ. Na wɔ se bu ka, “Bu bá tɔ mini Adamande Wa n ma minɛ nbem na bu kún m, ama, bu kuunri m wieeri, i lesan cɛɛn sin, na m tɛɲge m yiwee n nu.” ³² I jɔjɔɔri sɔ ni, i susufɔm n ati má i bu, ama, sɛrɛ dɛɛ ti, ba koro abisa má i jɔrɛ be.

Kabo Yesu kereeri sɔnɔ bo i tara bu kɛrɛ ni

³³ Na ba kɔ aju Kapɛnam miɛ kpiri n nu, na sanɔa bo bu wo awuru n nu ni, na Yesu abisa i susufɔm n ka, “Am wo atin n nu suba ni, am se nzu akuruwa a?” ³⁴ Ama, na bu kɛrɛ atɔ amuna, dama bu wo atin n nu dɔ ni, na ba se akuruwa bu ɲuɲu nu fa kɔ sɔnɔ bo i tara bu kɛrɛ bu nu.

³⁵ Na wɔ tana, na wɔ fere bɛrɛ i susufɔ buru ni nnyɔm ni, na wɔ se bu ka, “Sɔnɔ kɛrɛ bo i koro ka i kaaki mɔfɔ, wɔ yo daka ka i mi yo i ɲu kaan tara am kɛrɛ na i kaaki yo am kɛrɛ dɛɛ amusuisufɔ.” ³⁶ Na wɔ fa baa kaan be aba ajina bu afiɛn, na wɔ biti i, na wɔ se bu ka, ³⁷ “Wɔrɔ kɛrɛ bo ade ahin baakan n ɲusu m dɛɛ ti, a deerɛ mini wɔ lɛɛ. Bekun, wɔrɔ kɛrɛ gusu bo a nya deerɛ mini, a de m Si Nyɛmɛ bo i sunmaari m wɔ lɛɛ.”

Kabo Yesu ɲa bo i fite má i sin, jina i sin ni

³⁸ Na Yohane ase i ka, “Ya Kerefɔ, ya ŋuuri ka sɔnɔ be afa u duma sufa fɔn yi ajinim fite minɛm ŋu, ye ya ŋa ya yaki má i, dama i wo má ya nu n dɛɛ ti.” ³⁹ Na Yesu ase ka, “Má am se ka am kanda i, dama sɔnɔ kɛɛ bo i nya sufa m duma n yo alekutura sam, i mi bá koro kaaki jɔjɔ má jɔɛ tiɛ fa kɔ m dɔ. ⁴⁰ Dama sɔnɔ kɛɛ bo i fite má ya sin, i mi jina ya sin wɔ lɛɛ. ⁴¹ M suse am nahɔɛ wɔ lɛɛ, ka sɔnɔ kɛɛ bo i maari am nzue ka am nu dama am su mini dɛɛ ti, i mi nyá i ŋkato.”

Kabo wɔ yo daka ka má sɔnɔ wura satie nu ni

⁴² Na Yesu akaaki ase bu ka, “Wɔɔɔ kɛɛ bo u sayoowa ma ahin nbaatuma kan kanm n be bo i yo m yarada n be wuraari satie nu, i ti má kpa. Nzɛn má bu faari ŋgani san yabuɛ bambaka ciciiri u kɔm, na bu fa u kɔ tu tieku nu, i ti ye tara bo a ma ahin nbaatuma kan kanm n be wura satie nu ni. ⁴³⁻⁴⁴ Nzɛn u saa n be cin u wura satie nu a, kaba kpiɛ i na a ka asaasin, na a nyá u ŋu kɔ Nyɛmɛ dɔ. I ti ye ni bo a la u saa nnyɔ n kɛɛ na a wura cɛɛma sin n bo i nɔ má n nu. ⁴⁵⁻⁴⁶ Nzɛn u jaa n be cin u wura satie nu a, kaba kpiɛ i na a ka ajaasin, na a nyá u ŋu kɔ Nyɛmɛ dɔ. I ti ye ni bo a la u jaa nnyɔ n kɛɛ na bu ba fa u tu cɛɛma sin nu. ⁴⁷ Nzɛn u nyumbaa kun gusu cin u wura satie nu a, lokoti yi i tu, na a ka anyunu kun, na a wúra Nyɛmɛ fɛmɛya n nu. I ti ye ni bo a la u nyumbaa n nnyɔ n kɛɛ na bu ba fa u tu cɛɛma sin nu. ⁴⁸ Dɔ dɛɛ kakabam ni bo bu wura minɛ bo ba wu ni, bɛɛ wu má cɛɛn be, na sin n gusu bo i je nɔ má.

⁴⁹ Kabo bu fa njin nyina saraka nenje kɛɛ su fa ma Nyɛmɛ, na i yo casi barasu ni, sɔ ye Nyɛmɛ cín sɔnɔ kɛɛ sui na i yó casi. ⁵⁰ Ya si ka njin yo fiɛ, ama, nzɛn i fiɛfiɛ nya ba saari wieeri, i koro yo má fiɛfiɛ kun. Am ma am wo yo fiɛ ka njin am beŋgu nu, na am wo ni tanalaifiɛ.”

10

*Kabo Yesu kereeri min*Em fa kɔ ajaa ni ajaa yaki atin su ni

¹ Yesu yasuuri Kapenam miE kpiri n nu, na wɔ kɔ Yudiya dɛɛ awɔrɛ n nu, na wɔ kpiE akɔ Yodan kunma n buekun dɔ fan, na jama beberebe ayandi aba atiEn bu nɔɔ i dɔ. Na wɔ kere bu kabo sanɔa kɛrɛ na i kere bu barasu ni.

² Na Farasifo nbem aba i dɔ ka bu sɔ i nɔɔniE n jɔjɔɔwa su, na ba bisa i ka, “Ya dɛɛ atin n su, atin wo nu ka sɔnɔ koro fa i yi ji i?” ³ Na Yesu abɔ bu nu ka, “NɔɔniE maawa bɔnɔ ye Moyisi yo fa maari am a?” ⁴ Na ba bɔ i nu ka, “Moyisi yo maari atin ka nzEn sɔnɔ koro ka i fa i yi ji, i ti ye ni ka i mi ma bara n ajaa yaki kadasi ka, na i nya fa i ji.” ⁵ Na Yesu ase bu ka, “Am ahorembaa kekereke n dɛɛ ti ye Moyisi yo kɛrɛeri nyini nɔɔniE maawa n maari am a. ⁶ Ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu ka fite durunya n bumboori, ‘Nyɛmɛ yiiri biɛsɔ ni bara a.’ ⁷ Na wɔ se ka, ‘Nyini dɛɛ ti, i ti ye ni ka biɛsɔ n kpaaki i gisan yaki i si ni i ni, na i ni i yi sanɔa wo. ⁸ Nyini sanɔa bu minɛ nnyɔ n ayo deke kun lɛɛ.’ Bu wo má bu nɔɔniE ni kun. ⁹ Nyini ti, deke bo Nyɛmɛ anya asanɔa i awie, má sɔnɔ kpaaki i nu kun.”

¹⁰ Sanɔa bo Yesu ni i susufɔm ba juuri awuru ni, na ba bisa i nyini nɔɔniE n bu. ¹¹ Na wɔ se bu ka, “Sɔnɔ kɛrɛ bo i faari i yi jiiri, na i jaari bara fɔfɔrɛ, i mi n asaaki ajaa ciire ni i yi n bo wɔ fa i aji n lɛɛ. ¹² Sasu bekun, bara kɛrɛ bo i yakiiri i hun ajaa, na i kɔ jaari biɛsɔ fɔfɔrɛ, nyini bara n gusu asaaki ajaa ciire lɛɛ.”

Kabo Yesu yoori nbaatumam kisi ni

¹³ MinEm sufa bu nbaam ba Yesu dɔ ka i fa i saa nana bu nɔɔniE ni i yo bu kisi, ama, na i susufɔm n atiEn bu nɔɔniE ni. ¹⁴ Yesu nɔɔniE ni i susufɔm sayoowa n sɔ ni, na yaa ati i, na wɔ se bu

ka, “Am ma nbaatumam n bra m dɔ, má am fɔn bu. Dama bɛrɛ ɲusu sɔ ye Nyɛmɛ fɛmɛya n ti bu dɛɛ a. ¹⁵ Nahɔrɛ ye m suse am n a, wɔrɔ kɛrɛ bo a de má Nyɛmɛ fɛmɛya n nu jɔrɛ kabo baatuma de deke i saa nnyɔ ni, a wúra má Nyɛmɛ fɛmɛya n nu.” ¹⁶ Na wɔ kuku nbaatumam ni i saa nu, na wɔ fa i saa anana bu ɲu, na wɔ yo bu kisi.

Nenɛgefɔ n ni nyɛmɛsu jɔrɛ

¹⁷ Nyini sin na Yesu ayasu dɔ sukɔ. I wo kɔ n su ni, na sɔnɔ be aɲmati aba akutu i nyunu, na wɔ bisa i ka, “Ya Kerefɔ sɔnɔ kpa, m yó sɛ ye m bá nya ɲgɔɔ n bo i la má awieeri n a?” ¹⁸ Na Yesu abɔ i nu ka, “Nzu ti ye a fere m ka sɔnɔ kpa a? Be ti má kpa sin Nyɛmɛ ɲu. ¹⁹ Ye m ɲa a si Nyɛmɛ nɔaniɛ maawam ni e, bu ɲa, ‘Má a kun sɔnɔ. Má a saaki ajaa ciire. Má a wɔ. Má a di kɔrɛ daani. Má a sisi sɔnɔ. Bu u si ni u ni.’” ²⁰ Na sɔnɔ n abɔ i nu ka, “Ya Kerefɔ, ma su nyini nɔaniɛ maawa n kɛrɛ su haari m kaan nu.” ²¹ Na Yesu aniɛ sɔnɔ n na wɔ koro i agaya, na wɔ se i ka, “Deke kun ye wɔ kpiɛ u su a. Kɔ na a kɔ tɔ u aja kɛrɛ, na a fa ɲwaa n ma yaarifɔm, na a bá nya ajɛkɛ Nyɛmɛ dɔ, na a bra ba su m su.” ²² Yesu seeri i sɔ n na i ɲuniɛ ayɔrɔki i. Na wɔ kɔ awuru ni ahoresaaki, dama i la nenɛge agaya n dɛɛ ti.

²³ Na Yesu aniɛ i susufɔm n abara ayɛ, na wɔ se bu ka, “I yó kekereke bo nenɛgefɔ wura Nyɛmɛ fɛmɛya n nu.” ²⁴ Na i susufɔm n ayo alekutura ni nyini jɔjɔwa ni. Ama, na Yesu ase bu bekun ka, “Njam, i ti kekereke ka nenɛgefɔm wura Nyɛmɛ fɛmɛya n nu. ²⁵ Kabo nyɔɔma sin misini bue nu ni, i ti má kekereke tara má kabo nenɛgefɔ yo na i wura Nyɛmɛ fɛmɛya n nu ni.” ²⁶ Na i susufɔm n amiɛ akɔ asin su, na ba bisa bu ɲuɲu nu ka, “Ye nzɛn i ti sɔ e, ɲma koro fite nu a?” ²⁷ Na Yesu aniɛ bu dɔ na wɔ se ka, “I ti deke bo adamande koro yo má i, ama, Nyɛmɛ dɔ, i ti má pui, dama Nyɛmɛ koro yo deke kɛrɛ.”

²⁸ Na Petoro ase i ka, “Tɔ, ye yeƐƐ ayaki deke keƐƐ susu u su e.” ²⁹ Na Yesu ase ka, “NahɔƐ ye m suse am n a, sɔnɔ keƐƐ bo i yakiiri i awuru, wara i ninbaam, wara i ni, wara i si, wara i nbaam, wara i asiƐn, mini ni m labari kpa n dƐƐ ti, ³⁰ i mi nyá nyinim sɔ ɲusu yaa i ɲgɔɔ su. I nyá awurum, ni ninbaam, ni nim, ni nbaam, ni asiƐnm, na minƐm má i di wahara, na fa kɔ fa ba i nyá ɲgɔɔ bo i la má awieeri. ³¹ Ama, minƐ dɔɲgu bo bu wo mɔ kisa ni bá ka sin, na bo bu ka sin kisa n bá du mɔ.”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri i yiwee n su kpe nsan su ni

³² Sangba bo Yesu ni i susufɔm sukɔ YeƐrusalem miƐ kpiri n nu ni, na Yesu adu bu mɔ sunati, na i susufɔm n ajimi, na sƐƐƐ ati minƐm bo bu suuri i su ni, na wɔ kaaki afere i susufɔ buru ni nnyɔm n akɔ ahƐmƐ, na wɔ jɔjɔ bu dɔ bekun fa kɔ sa n bo i bá tu i ni. ³³ I ɲa, “Am ti fɛn. Ya sukɔ YeƐrusalem lƐƐ, dɔ ye bu kó tara mini Adamande Wa n a, na bu fá m ma NyƐmƐ sayoowa dɔɲguyofɔ nkpiƐnkpiƐnm ni, ni NyƐmƐ nɔaniƐ kereƐm ni, na bu dí m jɔƐƐ, na bu sóro su ka bu kún m. Na bƐƐƐ gusu nyá fa m wura minƐm bo bu ti má YudaƐm saa nu, ³⁴ na bu yó m anzasi, na bu yí nanzue gɔ m ɲu, na bu fín m ɲgbere, na bu nyá kun m, na i lesan cƐƐn sin, na m tɛɲge m yiwee n nu.”

Kabo Yesu kereeri ka mɔfɔ yo i ɲu kaan ni

³⁵ Na ZƐbɛdi nbaam Yakobo ni Yohane aba Yesu dɔ aba ase i ka, “Ya KereƐƐ, ya koro ka deke keƐƐ bo ya sere u, a yo i ma ya.” ³⁶ Na wɔ bisa bu ka, “Am koro ka m yo nzu ma am a?” ³⁷ Na ba se i ka, “Sangba bo a bá tana u jirima tanaabiri ni, ya koro ka a ma ya kun tana u saa fɔmbɔɔ su, na kun gusu tana u saa biƐ su.” ³⁸ Na Yesu ase bu ka, “Am si má deke n bo am susere i n ti a. Am kóro di wahara n bo m dí i ni, am káaki koro wu yiwee n bo m wú i ni, nƐn sƐ?” ³⁹ Na ba bɔ i nu ka, “ƐƐn, ya kóro yo i keƐƐ.” Na Yesu ase bu ka, “NahɔƐ. Am dí wahara n bo m dí i ni,

na am káaki wu yiwee n bo m wú i ni. ⁴⁰ Ama, mini la má atin bo m má am be tana m fomborɔ su, na be tana m biɛ su. Ama, Nyɛmɛ asɛsɛ nyini tanaabiri n su, afa ase ama minɛm bo yiri ni i tii ayi bu n a.”

⁴¹ Saŋga bo i susufɔ burum ni tiiri kabo Yakobo ni Yohane n seeri Yesu ni, na ba fa yaa bu ŋu. ⁴² Na Yesu afere bu kɛrɛ aba i bi, na wɔ se bu ka, “Am si tenle su ka minɛm bo bu su má Nyɛmɛ n na bu yo bu ŋu nkpiɛnkpiɛnm ni, bɛrɛ miɛ bu minɛm a, na bu tereterefɔm gusu kere kabo bu yiko ti barasu. ⁴³ Ama, wɔ ti má ye ni ka ambɛrɛ yo sɔ. Nzɛn sɔnɔ be koro ka i wura i ŋu kpiri am kɛrɛ nu, i ti ye ni ka i mi yo i ŋu kaan, na i su am. ⁴⁴ Na bo i kaaki koro ka i yo am mɔfɔ, i ti ye ni ka i mi yo am kɛrɛ akɔɔ. ⁴⁵ Dama mini Adamande Wa n ni m tii aba má ka minɛm su m wɔ, ama, m baari ka m ba su minɛm wɔ, na m wu ma bu, na m de minɛm dɔŋgu tii ji.”

Kabo Yesu tuntuunri anyinsin be na i juuri asi ni

⁴⁶ Na ba kɔ aju miɛ kpiri n bo bu fere i ka Yeriko ni. Saŋga bo Yesu ni i susufɔm, ni jama beberebe n sufite miɛ n nu ni, anyinsin be tana atin n nɔɔ wo sere su. Bu fere i ka Batimeyo, Timeyo dɛɛ wa. ⁴⁷ I tiiri ka Yesu Nazarɛtifo ni susin ni, na wɔ tiɛn afere i, i ŋa, “Yesu, Fɛmɛ Davidi anuma, si m aɲunfɔ.” ⁴⁸ Na jama n atiɛn i ŋu ka i yaki naŋmiɛ. Ama, na wɔ kaaki atiɛn kpa abuka su ka, “Fɛmɛ Davidi anuma, si m aɲunfɔ.” ⁴⁹ Na Yesu aka ajina, na wɔ se bu ka, “Am fere i ma m.” Na ba fere anyinsin ni, na ba se i ka, “Ma u ahore si na a yasu, i fere u.” ⁵⁰ Na wɔ fikindi i zaba n atu, na wɔ warakpin, na wɔ ŋmati akɔ Yesu dɔ. ⁵¹ I kɔ juuri dɔ n na Yesu abisa i ka, “A koro ka m yo nzu ma u a?” Na anyinsin n abɔ i nu ka, “Ya Kerefɔ, m koro ka a ma m ŋu asi wɔ.” ⁵² Na Yesu ase i ka, “Kɔ. Yarada n bo a yo m ni, nyini ma a nya laifiɛ a.” Kpeŋga na wɔ kaba aɲu asi, na wɔ su i su akɔ.

11

Kabo Yesu wuraari YERusalem ka fεmε dεε su ni

¹ Bu kƆ Ɔa bu dodo YERusalem miε kpiri n nu, na bu Ɔa bu wura miεm bo bu fere bu ka Befage ni Betani n ni, nyini miεm n dodo buka n bo bu fere i ka Oliva Buka n wƆ, dama oliva bakam gƆ su wƆ. DƆ na Yesu asunma i susufƆm n nu nnyƆ, ² na wƆ se bu ka, “Am kƆ miε kaan n bo i wo am nyunu dƆ ni, am kƆ Ɔa am wura miε n nu, am Ɔu ka kaakobaa be minda, be nya fun má i. Am nyaƆgi i bra. ³ Nzεn be bisaari am ka nzu ti ye am sunyaƆgi i a, am se i ka am Mibiε ni koro i a, ama, i má am kaaki fa i kpie i nyi ba kisa kisa.” ⁴ Na ba kƆ, na ba kƆ aƆu ka kaakobaa n minda anƆ be nu atingbere n su, na ba nyaƆgi i. ⁵ Na minε n bo bu jina dƆ n abisa bu ka, “Am suyo nzu lεε, am sunyaƆgi kaakobaa n kƆ ni wƆ?” ⁶ Na ba se minεm n kabo Yesu seeri bu ni, na ba ma bu atin. ⁷ Na ba fa kaakobaa n aba Yesu dƆ, na ba fa bu suturam anana kaakobaa n Ɔu, na Yesu afun atana su. ⁸ Na minε beberebe afa bu suturam atεrεki ase atin n nu, na nbem gusu abubu nyawa ase atin n nu. ⁹ Na bo bu du i nyunu n ni bo bu wo i sin n kεrε subo kuyigindi, bu Ɔa,
“*Hosana*. Ya kansi Nyεmε.

Terefiε wo yiri n bo i suba Micεra n dεε duma n nu n dƆ.

¹⁰ Terefiε wo ya si Davidi fεmεya n bo i suba n dƆ. Ya kansi Nyεmε bo i wo aƆgoro ni.”

¹¹ Na Yesu awura YERusalem miε kpiri n nu, na wƆ kƆ Nyεmε Sereebiri Awuru n nu. I kƆ juuri dƆ na wƆ niε abara ayε deke n kεrε. Nyini saƆga wiε atƆ, nyini ti, na i ni i susufƆ buru ni nnyƆm n akpie bu nyi akƆ Betani.

Kabo Yesu yoori damba baka be Ɔgbεεn ni

¹² Na i alecin na ba yasu Betani miε n nu sukƆ, na ahƆε ati Yesu. ¹³ Na wƆ niε aƆu damba baka be ni i nyawa, ka

i wo dede, na wɔ kɔ aniɛ ka i nyá suuwa n be di. Saŋga bo i kɔ juuri baka n bu ni, wɔ ŋu má pui su, baka n jina ni nyawa ŋgumi wɔ, dama nyini saŋga n ti má damba su saŋga. ¹⁴ Na wɔ se baka n ka, “Sin nyuma sin, sɔnɔ di má u suuwa kun.” I seeri sɔ n na i susufɔm n ati.

Kabo Yesu fɔɔnri watafɔm fiteeri Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu ni

¹⁵ Saŋga bo Yesu ni i susufɔm kɔ juuri Yerusalem miɛ kpiri n nu ni, na wɔ kɔ awura Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, na wɔ fɔn nenɛge tɔfɔm ni tofɔm kɛrɛ afite awuru n nu, na wɔ kaaki ŋwaa kaakifɔm n teebirim n ni tiiwa tɔfɔm n biɛm kɛrɛ alanlanɛga. ¹⁶ Wɔ soro má su na be sɔ sɔɔri nati sin Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu. ¹⁷ Na wɔ kere minɛm ka, “Ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu ka, Nyɛmɛ ŋa o, ‘M awuru ni, bu bá fere i ka awuru n bo bu bá sere Nyɛmɛ n nu fa ma durunya n nufɔm kɛrɛ wɔ.’ Ama, ambɛrɛ afa i ayo finfɔm woobiri.”

¹⁸ Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm n ni Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm n tiiri sa n bo Yesu yoori i ni, na ba kpini atin kabo bu yó na bu kún i, dama ba soro i. Deke bo i ti na bu soroori i n la ka, minɛ dɔŋgu tiiri i kereewa n na ba yo alekutura. ¹⁹ Nyini cɛɛn n naasɔ, na Yesu ni i susufɔm n afite miɛ n nu.

Kabo Yesu seeri ya ka ya yo Nyɛmɛ yarada ni

²⁰ Alecin ŋgarama bu ba susin sukɔ na ba ŋu ka damba baka n awu akɔ akpura haari i bunlui. ²¹ Na Petoro atɛŋge su kabo Yesu seeri baka n ni, na wɔ se i ka, “Ya Kerefɔ, niɛ. Damba baka n bo anuma na a jɔjɔ gɔɔri i ŋu ni, wɔ wu.”

²² Na Yesu ase bu ka, “Am yo Nyɛmɛ yarada. ²³ Nahɔrɛ ye m suse am n a, wɔrɔ kɛrɛ bo a se ahin buka n ka, ‘Yasu kɔ to tieku n nu,’ na a yo má sika na a yo yarada ka deke n bo a seeri i ni, i yó, Nyɛmɛ yó i ma u. ²⁴ Nyini ti, m suse am wɔ lɛɛ, ka, deke kɛrɛ bo am sere Nyɛmɛ ka am koro i, am

yo yarada ka am anya i, NyεMε yó i ma am wɔ. ²⁵ Saŋga kεRε bo am ba susere NyεMε, na be ado am ηgasi, am fa i mi ni ηgasi ce i ka, adena am Si NyεMε bo i wo aηgoro n gusu fá am dεε ce am. [²⁶ NzεN am fa má am bengum ηgasi ce má bu, am Si NyεMε bo i wo aηgoro n gusu fá má am dεε ηgasi ce má am.]”

Kabo bu bisaari Yesu deke bo i yiko n fite ni

²⁷ Bu fa ba juuri Yεrusalem miε kpiri n nu bekun, na Yesu awura NyεMε Sereebiri Awuru n nu, na i sunati bara yε i. I wo dɔ sɔ ɔ n na NyεMε sayoowa dɔηguyofɔ nkpiεnkpiεnm, ni NyεMε nɔaniε kerefɔm, ni Yudafɔm nkpiεnkpiεnm n aba i dɔ, ²⁸ na ba bisa i ka, “ηma dεε yiko nu ye a yo nyini sam kεRε a? ηma ma u nyini yiko n ye a yo nyini sam n a?” ²⁹ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am ma m du mɔ bisa am bisaawa kun be ka, na nzεN am bɔɔri m nu, na m gusu nyá se am deke bo m yiko n fite. ³⁰ ηma maari Yohane atin ye i ba biεeri minεm NyεMε nzue n a? NyεMε nzεN adamande? Am bɔ m nu.” ³¹ Na ba se akuruwa bu ηuηu nu, kabo bu bɔ Yesu nu barasu. Bu ηa, “NzεN ya seeri i ka NyεMε maari i atin a, i bísa ya ka, ye nzu ti ye ya da má Yohane ηu a? ³² Ama, nzεN ya se i ka adamande dɔ?” Dɔ gusu na ba soro jama ni. Má pui ti, dama sɔnɔ kεRε soroori su ka Yohane yo ti NyεMε nɔaniε kanfɔ ɔ nahɔRε su. ³³ Nyini ti, na ba bɔ i nu ka, “Ya si má.” Na yiri gusu ase bu ka, “Mini mmɔɔ sé má am sɔnɔ bo i dεε yiko nu na m yo ahin sam n kεRε ni.”

12

Kabo Yesu boori miεεnu niiri Yudafɔm nkpiεnkpiεnm ni

¹ Na Yesu abo bu miεεnum. I ηa, “Sɔnɔ be yo woori bεRε a, na wɔ dɔ i baka suuwa barasu be fie, na wɔ kanda abara ayε fie ni. Na wɔ lokoti yabuε bambaka be kunma,

ka i sumiemiε baka suuwam ni nzue gɔ nu. Na wɔ ta kpafiri lenlenge be ka bu tana su suniε fie n kεε su, na wɔ nya afa fie n awura i npadifɔm saa nu. Na wɔ kɔ atin. ² Saŋga ba juuri bo i si ka baka suuwam n abi ni, na wɔ sunma i akɔɔm kun i npadifɔm n dɔ ka i kɔ de i dεε bo ba nya i n bra. ³ Akɔɔ n kɔ juuri ni, na ba tara i abo i, na ba fɔn i akpie i nyi i saa nɔgbεεn. ⁴ Na fie n fɔ n asunma i akɔɔ n kun bekun, na ba tara i abo i atiε i tii, na ba kpa i nyinyε. ⁵ Na wɔ kaaki asunma kun bekun, na ba kun yiri. Akɔɔ kεε bo fie n fɔ n nya sunmaari i a, a nɔ ka bu bo i wɔ, wara bu kun i wɔ. ⁶ Sɔnɔ kun n kpein be ba kaari a, yiri la i wa koroowa ni. Yiri ye i ba kaari sin sunmaari a, na wɔ se ka, ‘Bu má m wa n yiri jirima.’ ⁷ Ama, na nyini npadifɔm n ase bu nɔnɔ nu ka, ‘I wa n bo i dí i aja n lεε suba n a. Am bra na ya kun i na aja n kεε ká ya dεε.’ ⁸ Dɔ na ba tara i, na ba kun i, na ba cin i afite fie n nu afa i atu.”

⁹ Na Yesu anya ase bu ka, “Am sunsun ka fie n fɔ ni yó sε wɔ? I bá kun nyini npadifɔm n kεε wɔ, na i fá fie n wura minε fɔfɔrεm saa nu.” ¹⁰ Na wɔ sa su ase ka, “Ambεε ni am tii akan Nyεmε Jɔrε Kadasi n nu aɔu i kabo ba kεε i barasu. Bu nɔa, ‘Yabuε n bo bondo tafɔm n faari i tuuri ni, yiri ye wɔ kaaki bondo n jaa yabuεm kεε tii a.

¹¹ Micεra ni yoori i sɔ a.

Ya nɔ i, na wɔ yo ya alekutura.’ ”

¹² Yesu seeri sɔ ni, na Yudafɔm nkpiεnkpiεnm n akpini atin kabo bu yo na bu tara i, dama bu faari nu ka miεenu n bo i boori i ni, i niiri bεε wɔ, ama, bu soroori jama n dεε ti, na ba yasu akɔ ayaki i.

Kabo bu sɔɔ Yesu nɔgεε fa kɔ lampo tɔ busu ni

¹³ Nyini sin na nkpiεnkpiεnm n asunma Farasifɔm ni Fεmε Herode minε nbem na bu ba sɔ Yesu nɔgεε na bu ti i nɔaniε. ¹⁴ Na ba ba ase i ka, “Ya Kerefɔ, ya si ka a ti nahɔrε

sefɔ ɔ, u cɛcɛ wo má kabo minɛ jɔjɔ nu, dama a niɛ má sɔnɔ jinaabiri ti, ama, a kere minɛm wɔ nahɔrɛ su kabo Nyɛmɛ atin ti barasu. Tɔ, ya dɛɛ atin n su, atin wo nu ka ya tɔ lampo ma Romafɔm Fɛmɛ Kpiri Siza, nzɛn atin wo má nu?” ¹⁵ Ama, na Yesu asi ka bu ti burukɔɔnufɔm wɔ, na wɔ bisa bu ka, “Nzu ti ye am sukoro ka am sɔ m ɲgɛɛ a? Am fa ɲwaa bra na m niɛ.” ¹⁶ Na ba fa ɲwaa n aba ama i. Na wɔ de ɲwaa n aniɛ, na wɔ bisa bu ka, “ɲma dɛɛ tii ni i duma wo ɲwaa n su n a?” Na ba bɔ i nu ka, “Fɛmɛ Siza dɛɛ a.” ¹⁷ Na Yesu ase bu ka, “Deke bo i ti Fɛmɛ Siza dɛɛ, am fa ma Fɛmɛ Siza, na deke bo i ti Nyɛmɛ dɛɛ, am fa ma Nyɛmɛ.” Na ba miɛ ni i nɔaniɛ ni.

Kabo bu bisaari Yesu fa kɔɔri yiwee tenge jɔrɛ su ni

¹⁸ Na Yudafɔm asɛsɛ barasu nbem bo bu fere bu ka Sadiusifɔm ni, aba Yesu dɔ. Bu dɛɛ kereewa la ka Nyɛmɛ tɛnɲge má minɛm bu yiwee n nu n a. Na ba ba abisa i jɔrɛ be, bu ɲa, ¹⁹ “Ya Kerefɔ, Moyisi yo kɛrɛɛri nɔaniɛ be maari ya, ka nzɛn sɔnɔ wu yakiiri i yi, na i ni bara n anya má baa, wɔ yo daka ka i niɛma n fa kunafɔ n na bu wu nbaam ma gɔrɔ n bo wɔ wu ni. ²⁰ Tɔ, sɔnɔ be yo laari nbaabiɛsɔm nso, na baakpiɛn n aja bara, na wɔ wu ayaki bara ni, ba nya má baa. ²¹ Na bo i tɔ i su n afa kunafɔ n aja, na yiri gusu awu ayaki bara ni, ba nya má baa. Na bo i tɔ i su nsa su n gusu afa i aja bekun. ²² I yo sɔ ɔ, na bu nso n kɛrɛ aja bara n abara ayɛ, na bu kɛrɛ awu ayaki i, ba nya má baa, na bara n gusu aba aka sin awu. ²³ Kabo bu minɛ nso n kɛrɛ aja bara n na ba wu sɔ ni, cɛɛn n bo Nyɛmɛ bá tenge minɛm bu yiwee n nu ni, bara ni ká ɲma dɛɛ wɔ?”

²⁴ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am amini atin. Deke bo i ti na am amini atin n la ka, am ti má deke bo ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu n bu, na am kaaki si má kabo i yiko n ti barasu. ²⁵ Dama sanɲa bo Nyɛmɛ má minɛm tenge bu

yiwee n nu ni, ajaa wo má bεRE kun. Ama, nyini cEE n ni, sɔNɔ kERE káaki ka NyEMε mEREkEM bo bu wo angoro n wɔ. ²⁶ Na fa kɔ kabo NyEMε bá tenge minEM bu yiwee n nu ni, am kaanri Moyisi dEE kadasi ni, nZEN am akan má i? Kabo i kEREERI fa kɔ sanɔa bo sin n jeeri buwe baka n su n na NyEMε jɔjɔɔri i dɔ ni, i ɔa, ‘Mini ti Abraham, ni Izaki, ni Jakɔbu dEE NyEMε n a.’ ²⁷ Na Yesu asa su ase bu ka, “Kabo NyEMε ɔa i ti nyini minEM n dEE NyEMε ni, nyini kere ka bu toko la ɔɔɔ lEE, dama NyEMε ti má bo ba wu n dEE NyEMε, ama, i ti bo bu la ɔɔɔ n dEE NyEMε a. Nyini ti, kabo am ɔa NyEMε ténge má minEM bu yiwee n nu, am amini fieo.”

NyEMε nɔaniε maawa n bo i tara bu kERE n jɔRE

²⁸ Na NyEMε nɔaniε kerefɔm kun anu kabo Sadiusifɔm ni Yesu seeri bu beɔgu akuruwa ni, i tiiri kabo Yesu bɔɔri bu nu nyunyumi sɔ ni, na wɔ ba abisa i ka, “NyEMε nɔaniε maawam ni, bɔNɔ tara bu kERE a?” ²⁹ Na Yesu abɔ i nu ka, “Nɔaniε n bo i tara bu kERE n yaa, ba kERE ka, ‘AmbERE Yisarelifɔm, am ti fEN, ya MicERA NyEMε n ti kun wɔ. ³⁰ Koro MicERA u NyEMε ni, ni u ahorembaa kun, ni u awiEWiE, ni u sunsunni, ni u fanɔa kERE.’ ³¹ Bo i tɔ su nnyɔ n la ka o, ‘Koro u beɔgu kabo a koro u ɔu ni.’ Nɔaniε maawa be wo má bεRE bo i tara ahin nnyɔm ni.” ³² Na NyEMε nɔaniε kerefɔ n ase Yesu ka, “Anɔba. Ya Kerefɔ, i nahɔRE atin su lEE ye a kan i n a. Ya MicERA NyEMε n ti kun wɔ. NyEMε be wo má bεRE sin i ɔu. ³³ Wɔ kaaki ayo daka ka ya koro NyEMε ni ya ahorembaa kun, ni ya sunsunni, ni ya fanɔa kERE, na ya kaaki koro ya beɔgu kabo ya koro ya ɔu ni, nyini nnyɔm n ti ye tara bo ya yo tiEM, ni bo ya yi sarakam ma NyEMε ni.” ³⁴ Na Yesu anu ka sɔNɔ n abɔ i nu kpa, na wɔ se i ka, “A waari má ni

Nyεmε fεmεya ni.” Nyini sin, be abo má su ka i bisa Yesu jore bekun.

Kristo Tiidefo n bo i ti Fεmε Davidi anuma n jore

³⁵ Sanja bo Yesu woori Nyεmε Sereebiri Awuru n nu sukere Nyεmε nɔaniε ni, na wɔ bisa minεm jore be fa kɔ Kristo Tiidefo n su. I ɲa, “Nzu ti ye Nyεmε nɔaniε kerefɔm n bita jɔjɔ ka Kristo n ti Fεmε Davidi anuma a?

³⁶ Dama Awiewie Casi n yo wuraari Fεmε Davidi ɲu ni, na yiri ni i tii ase ka,

‘Na Micera ase m Mibiε n ka,

“Ba tana m saa fɔmbɔrɔ su fεn,

haari m bá ma u kpɔfɔm kεre ba kutu u jaa bu.”’

³⁷ Tɔ, Fεmε Davidi mmɔɔ ni i tii fereeri Kristo n ka i Mibiε wɔ, ye Kristo n yo se kaaki yo Fεmε Davidi anuma a?”

Kabo Yesu ɲa minε si bu ɲu sa ni Nyεmε nɔaniε kerefɔm ni

Ye jama beberebe n jina tiiri Yesu nɔaniε n ni ahorejo a.

³⁸ I woori bu kere n su ni, na wɔ se bu ka, “Am si am ɲu sa ni Nyεmε nɔaniε kerefɔm ni, deke bo bu koro i n la ka, bu wura sutura ɲgbɲgbirim wɔ, na bu nati sujengbe, na sɔnɔ kεre suyo bu ansε gɔɔsu. ³⁹ Nyini minεm n anya awura bu tiεntiεnbunɔɔ sɔɔm n nu ni, wara ba nya afere bu tiεntiεnbunɔɔ bambaka diire diibirim ni, bu koro ka bu tana kpirikoro tanaabirim wɔ. ⁴⁰ Nyini minεm n sɔ fin nkunafɔm nεngem wɔ, na bu jina sere Nyεmε cε, adena minεm ɲu ka bu ti minε kpam wɔ. Jina cεεn, bεre bá nya suicin tara minεm kεre.”

Kabo kunafɔ be yiiri saraka barasu ni

⁴¹ Na Yesu akɔ atana adodo alaka bo minεm yi bu saraka ɲwaa wura nu ni, na i suniε kabo minεm yi saraka barasu. Nεngεfɔm dɔɲgu yiiri ɲwaa beberebe wuraari saraka n

nu. ⁴² Na kunafo yaariffo be gusu aba ayi nwaa kaan be bo i koro to má pui awura saraka n nu.

⁴³ Do na Yesu afere i susufom n na wo se bu ka, “Nahore ye m suse am n a, nyini kunafo n ayi nwaa atara minem n kere. ⁴⁴ Dama nengefom la nwaa beberebe n dee ti, ye ba yi be a. Ama, nyini kunafo n ni i yaari n kere, i deke kere bo i la i lee, ye wo yi i n a.”

13

Kabo Yesu seeri ka Nyeme Sereebiri Awuru ni bá bereki barasu ni

¹ Saŋga bo Yesu sufite Nyeme Sereebiri Awuru n nu ni, na i susufom n nu kun be aba ase i ka, “Ya Kerefo, niE nyini yabuE ngbingbirim ni. NiE kabo bu ti a. NiE nyini awuru bambaka ni. NiE kabo ba ta i barasu a.” ² Na Yesu ase i ka, “M ŋa a ŋu nyini ataari ngbingbirim n e? YabuE kun n kpein n mmoo bá nana má i beŋgu su. Bu bá bereki i kere go o lee.”

Kabo Yesu kere fa koori durunya n awieeri su dee jore ni

³ Na Yesu akoo afun atana Oliva Buka n su suniE Nyeme Sereebiri Awuru ni. Na saŋga bo yiri ni Peto ni Yakobo ni Yohane ni Andere woori bu ngumi ni, na ba bisa i ka, ⁴ “Ya Kerefo, se ya, saŋga bonoo ye ahin sam n kere bá yo a? Ye nzu deke bá kere ya ka saŋga n adodo bo nyini sam n kere bá yo a?” ⁵ Na Yesu anya ase bu ka, “Am si am ŋu sa na má am ma be dadaka am. ⁶ Dama minE dongu bá fa m duma n ba, na bu sé ka, ‘Yiri la mini n a.’ Na bu dadaka minE beberebe. ⁷ Saŋga bo am bá ti aluwa ŋga fen, wara bu sukun lue do, má am ma am ahore saaki. Wo yo daka ka nyini n kere bá yo ka, ama, má am niE ka durunya n awieeri lee. ⁸ Daanfie daanfie bá kun lue ni bu beŋgum, na nfemem kún lue ni bu beŋgu nfemem. Na asien bá

kpisi awɔɔɛ awɔɔɛm nu, na ahɔɔɛ tɔ. Nyini n kɛɛɛ bá yo kabo bara kutu cɛɛn bumboori dɛɛ wahara n ti n wɔ.

⁹ Am si am ɲu sa, dama bu bá fa am wura jɔɔɛdifɔm saa nu, na bu bó am bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔm n nu. Mini dɛɛ ti, na bu dí am jɔɔɛ gominam ni nɛmɛm nyunu. Nyini má am atin, na am di m daani kere bu a. ¹⁰ Ama, wɔ yo daka ka daanfɛ kɛɛɛ du mɔ ti labari kpa n ka, ye durunya n awieeri bá ju a. ¹¹ Saɲga n bo bu bá faari am kɔɔri jinaabiri, na bu kɔ di am jɔɔɛ ni, má am ma am ahore saaki fa kɔ kabo am kó jɔjɔ barasu. Nɔaniɛ kɛɛɛ bo i tɔ am nɔɔ nyini saɲga ni, am jɔjɔ i, dama i fɛte Awɛwiɛ Casi n dɔ ɔ, i fɛte má am dɔ.

¹² Gɔrɔm ni niɛmam bá tɔ bu beɲgu ma bu kpɔfɔm na bu kún bu, na sim tɔ bu nbaam, na nbaam kéte bu wufɔm ɲu, na bu má minɛm kun bu wufɔm ni. ¹³ Ama, wɔɔɔ kɛɛɛ bo a mindi deerɛ nyini n kɛɛɛ kɔ ju i awieeri, Nyɛmɛ dé u tii ji.”

Anyumbaa ciire sa n bo i bá ba n jɔɔɛ

¹⁴ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Am bá ɲu anyumbaa ciire sa be bo Nyɛmɛ mmɔɔ kpɔ i, ka bu má i jina Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, deke bo wɔ yo má daka ka i jina, na i sáaki i ni. Ma sɔnɔ kɛɛɛ bo i kan ahin kadasi n ti i bu nyunyumi. Nyini saɲga ni, wɔɔɔ kɛɛɛ bo a tiiri i ɲga, na a wo Yudiya asiɛn n su, ɲmati kɔ bukam n su. ¹⁵ Wɔɔɔ kɛɛɛ bo a wo kpata nu, má a wura gisan n nu fa pui. ¹⁶ Na wɔɔɔ kɛɛɛ gusu bo a wo fiesu, má a kpie u nyi kɔ awuru kɔ fa u sutura be. ¹⁷ Nyini saɲga ni yó kekere agaya ma nyinsɛfɔm, ni nbaram bo bu nbaam toko nu ni. ¹⁸ Am sere Nyɛmɛ ka má nyini sa n yó buke saɲga. ¹⁹ Nyini saɲga ni, wahara bo minɛ dí i, i tára wahara kɛɛɛ bo ba di i asin, fite saɲga n bo Nyɛmɛ yiiri durunya ni haari ni kisa, nyini wahara n ɲusu bá má kun. ²⁰ Ama, Micɛra n akpie nyini saɲga n su. Nzɛn má wɔ kpie má i su, má sɔnɔ wo má

bere bo i nyá ngoo, ama, i dee tiehgu minem bo wo yi bu n dee ti, wo kpie sanja n su a. ²¹ Nyini sanja ni, nzen be bá se am ka, ‘Am niε, Kristo Tiidefo ni wo fen n a,’ wara ‘Am niε, yiri wo do n a,’ má am de i mi nɔaniε ni. ²² Dama kɔrefo nbem bá ba na bu yó bu ηu ka bere ti Kristo n a, na nbem gusu yó bu ηu ka bu ti Nyεmε nɔaniε kanfom wo. Bu yó alekutura sam beberebe fa kere am, na nzen bu koro nyaari atin, bu dádaka Nyεmε dee minem bo wo yi bu ni. ²³ Ambere, ma se am i kere wo lee ka, na sanja n nyá ba ju. Am si am ηu sa.”

Kabo Adamande Wa ni bá kaaki ba barasu ni

²⁴ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Sanja bo nyini wahara n kere ba siinri,

‘Awosin káta wiε n su,
na sara n gusu tá má bo minem ηu i.

²⁵ Na asarambaam fite angoro titi tɔtɔ,
na angoro n kere kpisi.’

²⁶ Na minem nyá ηu ka mini Adamande Wa ni sufite angoro yinyingu n nu suje piεpiεu suba ni yiko bambaka.

²⁷ Na m nyá sunma Nyεmε merekem durunya n awore n kere nu, na bu tíentiεn Nyεmε minem bo Nyεmε ayi bu durunya n nu n kere nɔɔ.”

Kabo Yesu ηa ya fa damba baka fa se nyaari barasu ni

²⁸ Na Yesu akaaki ase ka, “Am fa damba baka n fa se nyaari. Sanja bo am ba ηu ka i nyawa akpɔnkpɔn, na i sufeife fɔfɔre ni, am si ka dɔdɔori sanja adodo lee.

²⁹ Mini Adamande Wa n ba ni bá yo so o. Sanja bo ambere gusu bá ηu ka nyini sam kere bá suyo ni, am si tenle su ka sanja n adodo lee, i cé má kun. ³⁰ Nahore ye m suse am n a, ka bo bu la ngoo kisa n wú wie má ka, ye nyini sam kere bá yo a. ³¹ Angoro ni asiηgu kere bá la awieeri, ama, m dee nɔaniε n yiri la má awieeri cεen be.”

Kabo Yesu seeri ka ya si ya ŋu sa fa kɔ i ba n su ni

³² Na Yesu akaaki ase ka, “Be si má saŋga ni, wara cɛɛn n bo m bá kpie m nyi ba ni. Haari Nyɛmɛ mɛɛkɛm n bo bu wo i dɔ ni, ni mini bo m ti i wa n mmɔɔ si má. Má ka ya Si Nyɛmɛ ŋgumi si a. ³³ Nyini ti, am si am ŋu sa. Má am fa am ŋu ji, dama am si má saŋga n bo m bá ni. ³⁴ Mini Adamande Wa n baawa ni bá yo ka sɔnɔ be ye wɔ yasu i dika ka i kɔ atin. Saŋga bo i ba sukɔ ni, na wɔ fa i awuru n awura i akɔɔm saa nu, na wɔ ma bu kɛɛ ni bu juma bo bu yo. Na wɔ se danmindafɔ n ka má i fa i ŋu ji haari fa kɔ saŋga bo i bá ba. ³⁵ Ambɛɛ mmɔɔ si má saŋga bo mini Awurufɔbiɛ ni bá ba. Nzɛn ŋgarama a? Naasɔ ɔ? Kɔŋguɛ jinanjin? Akɔnyuma bo saŋga? Be si má. Nyini ti, má am fa am ŋu ji, ³⁶ na má am daafi na m bá fura am nu. ³⁷ Deke bo m sujɔɔ se am ni, m jɔɔɔ ni sɔnɔ kɛɛ pepere wɔ lɛɛ, ka, má am fa am ŋu ji na am daafi.”

14

Kabo bu sɛsɛeri su na bu tára Yesu ni

¹ Nyini saŋga ni, wɔ ka lennyɔ ɔ, na bu di bu cɛɛnkpiri nbem. Bu fere kun n ka Butara cɛɛnkpiri, bo bu di i na bu tenje su kabo Nyɛmɛ yo deeru bu nam tii fiteeri Ijipitifɔm asiɛn su ni. Na kun la bo bu di i ni kpɔnɔ bo bu gɔ má ayiri nu na i yasu ni. Na Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm ni, aniɛniɛ atin kabo bu yɔ barasu na bu tára Yesu kun i fiɛwa nu. ² Na ba se bu ŋuŋu nu ka, “Má am ma ya yo i cɛɛnkpiri n saŋga. Má nyini, minɛm ni kéte yo nanmiɛ wɔ, na bu sutiɛntiɛn.”

Kabo bara be gɔɔri Yesu tii su tulaalɛɛ ni

³ Yesu woori Betani miɛ n nu wɔ, sɔnɔ be dika, bu fere i ka Simon, i yo ti kokofɔ ɔ. Saŋga bo Yesu wo diire di su ni, na bara be aba ni tulaalɛɛ tuwa nvanvani bo i la gɔ

agaya. Na wɔ bo abu tulaalɛɛ tuwa n nɔɔ, na wɔ kaaki tulaalɛɛ n kɛɛ agɔ Yesu tii su. ⁴ Na yaa ati minɛm ni nbem bo bu wo dɔ ni, na ba se bu ŋuŋu nu ka, “Nzu ti ye wɔ saaki tulaalɛɛ n sɔ a? ⁵ Má ya tɔɔri i, má ya nyá ŋwaa beberebe, na ya fá ma yaarifɔm.” Na ba kan bara ni ndiɛ agaya. ⁶ Na Yesu ase bu ka, “Am yaki i bɛnlɛ. Má am kan i ndiɛ. Sakpa lɛɛ ye wɔ yo ama m n a. ⁷ Am ni yaarifɔm ni wo bɛɛ saŋga kɛɛ a, na nzen saŋga be am ba koro ka am yo bu sakpa, am yo bu. Ama, mini, m wo má am dɔ saŋga kɛɛ. ⁸ Wɔ yo i dɛɛ faŋga nyaari lɛɛ, wɔ kaaki tulaalɛɛ n agɔ m ŋu ka i dɛɛ nzee bo wɔ fa ayo m siriya fa kɔ m yiwee cɛɛn lɛɛ. ⁹ Nahɔɛ ye m suse am n a, deke kɛɛ bo bu bá kaanri Nyɛmɛ labari kpa ni durunya n kɛɛ nu, bu kán i sayoowa n na minɛm tenje i su.”

Kabo Yudasi sɛsɛɛri su ka i tɔ Yesu ni

¹⁰ Na Yudasi Isikariyoti bo i ti Yesu susufɔ buru ni nnyɔm ni kun be ni, akɔ Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyɔfɔ nkpiɛnkpiɛnm ni dɔ, ka i kɔ tɔ Yesu ma bu. ¹¹ Bu tiiri labari n sɔ ni, na bu ahore ajɔ, na bu gusu atan ndiɛ ama i ka bu má i ŋwaa. Na Yudasi akpini atin kabo i yó barasu na bu nya Yesu taraabiri.

Kabo Yesu ni i susufɔm diiri cɛɛnkpiri diire ni

¹² Na cɛɛnkpiri n bo bu di i ni kpɔnɔ bo bu gɔ má ayiri nu na i yasu ni, i lekun cɛɛn, nyini cɛɛn ye bu kun nbɔmbaam bo bu di na bu tenje Butara cɛɛnkpiri n su n a, na Yesu susufɔm n abisa i ka, “A koro ka ya kɔ ni kɔ sɛsɛ Butara cɛɛnkpiri n diire n su se a?” ¹³ Na Yesu afere bu nu nnyɔ na wɔ se bu ka, “Am kɔ miɛ n kunnu. Am ni sɔnɔ be yé. I sɔ nzue dundu. Am su i su, ¹⁴ kɔ awuru n bo i kó wura nu ni, na am bisa awurufɔbiɛ n ka, ‘Ya Kerefɔ n ŋa, sɔɔ bɔnɔ nu ye i ni i susufɔm ni dí Butara cɛɛnkpiri n diire n a?’ ¹⁵ Na i kére am aŋgoro sɔɔ bambaka n bo ba

yo i dɔŋgu ase ni, dɔ ye am sɛ́sɛ diire n su se ya.” ¹⁶ Na i susufɔm ni akɔ miɛ n nu, na ba kɔ aŋu deke n kɛɛ sɔ, kabo Yesu seeri bu ni, na ba sɛsɛ Butara cɛɛnkpiri diire n su.

¹⁷ Na naasɔ saŋga, na Yesu ni i susufɔ buru ni nnyɔm ni kɛɛ aba dɔ. ¹⁸ Na saŋga bo bu tana wo diire n di su ni, na Yesu ase bu ka, “Nahɔɛ ye m suse am n a, am nu kun bá tɔ m ma m kpɔfɔm a. I mi ni mini susaŋga di diire n a.” ¹⁹ Na bu ahore asaaki, na bu kun kun n kɛɛ abisa i ka, “Ye m ŋa má mini yiri e?” ²⁰ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Ambɛɛ buru ni nnyɔm nu kun yó nyini a, i mi ni mini susaŋga fa ya saa wura taalɛ kun nu a. ²¹ Mini Adamande Wa ni wú kabo ba kɛɛ i Nyɛmɛ Jɔɛ Kadasi n nu ase ka m wú n wɔ, ama, sɔnɔ n bo i tó mini Adamande Wa n ni, i mi bá ŋu anyumboro. Má ba wu má i mi n mmɔɔ, má i ti ye.”

Ya Mibiɛ kasin diire n jɔɛ

²² Saŋga bo Yesu ni i susufɔm ni wo diire n di su ni, na Yesu afa kpɔnɔ, na wɔ da Nyɛmɛ asi, na wɔ bubu i nu, na wɔ fa ama bu, na wɔ se bu ka, “Am de ahin kpɔnɔ n na am di, i ti m ŋuniɛmbaa a.” ²³ Na wɔ kaaki afa awa ni nzan, na wɔ da Nyɛmɛ asi, na wɔ fa ama bu, na bu kɛɛ anu be. ²⁴ Na wɔ se bu ka, “Ahin nzan n ti m mbunja lɛɛ, ye m sufa ma am n a. Yiri ye Nyɛmɛ sufa sɛsɛsu na i di i di n a. Minɛm dɔŋgu satie dɛɛ ti, ye m mbunja ni soŋgi gɔ a.” ²⁵ Na wɔ kaaki ase bu ka, “Nahɔɛ ye m suse am n a, m nú má nzan be kun, má ka cɛɛn n bo m bá nu i fɔfɔɛ Nyɛmɛ fɛmɛya n nu ni.”

Kabo Yesu seeri i susufɔm n ka bu bá ŋmati yaki i ni

²⁶ Nyini sin na ba di jue akansi Nyɛmɛ, na ba fite akɔ Oliva Buka n su. ²⁷ Na Yesu ase i susufɔm n ka, “Am kɛɛ bá ŋmati yaki m, dama ba kɛɛ i Nyɛmɛ Jɔɛ Kadasi n nu ka, Nyɛmɛ ŋa,

‘M bó kun bɔ́ɛsasafɔ ni,
na nbɔ́ɛm bá sandi.’

28 Ama, m bá tengeeri m yiwee n nu ni, m dú am mɔ́ kɔ́ Galili awɔ́ɛ n nu.” 29 Na Petoro ase i ka, “Nzɛn ahinm kɛɛ ɛmáti yakiiri u, mini ɛmáti yaki má u da.” 30 Na Yesu ase Petoro ka, “Nahɔ́ɛ ye m suse u a, nyuma kɔ́ɛɛ n nu, kana akɔ́nyuma bá bo kpe nnyɔ́ su, a kéte kpe nsan ka a si má m.” 31 Na Petoro abo i hoe ase i ka, “Míni sé má sɔ́ da. Nzɛn haari wɔ́ yo daka ka mini ni wɔ́ɔ́ kɛɛ sánɔ́a wu mmɔ́ɔ́, ya wú ɔ́.” Na i susufɔ́m n kɛɛ ase sɔ́.

Kabo Yesu jeke tiiri na i kɔ́ sereeri Nyɛmɛ ni

32 Na ba yasu akɔ́ aju awɔ́ɛ be bo bu fere i ka Gɛsɛmane ni, na Yesu ase i susufɔ́m ni ka, “Am tana fɛn ɛminda m, na m kɔ́ sere Nyɛmɛ.” 33 Na wɔ́ fa Petoro ni Yakobo ni Yohane na ba kɔ́ mɔ́ kaan. Bu kɔ́ juuri dɔ́ na ahoresaaki aba i dɔ́ agaya, na i jeke ati. 34 Na wɔ́ se bu ka, “Ahoresaaki aba m dɔ́ agaya, i yo m ka m wú ɔ́ mmɔ́ɔ́. Am wo fɛn na am ɛminda m. Má am daafi.” 35 Na wɔ́ kɔ́ dede kaan, na wɔ́ butu i kunnu su, na wɔ́ sere Nyɛmɛ ka nzɛn má i koro ma ahin anyumboro n sin yaki i. 36 I ɛa, “*Abba*,” i bu la ka, “M Si, wɔ́ɔ́ koro yo sa kɛɛ a. Nyini ti, yi m fite ahin anyumboro n bo i suba m dɔ́ n nu. Ama, má a yo kabo m koro ni, se kabo a koro ni.”

37 I sere Nyɛmɛ wieeri ni, na wɔ́ kpie i nyi akɔ́ aju ka i susufɔ́ nsanm ni wo daafiri su. Na wɔ́ tenge bu na wɔ́ se Simon Petoro ka, “Simon, a daafi wɔ́? A koro kpie má daafiri, haari kaan sɔ́ mmɔ́ɔ́?” 38 Na wɔ́ kaaki ase bu ka, “Am kpie daafiri, na am sere Nyɛmɛ, adena má deke be yo am na am wura satie nu. Ahorembaa n koro nyɛmɛsu, ama, aɔ́uniɛmbaa n ayɔ́ɔ́ki.” 39 Na wɔ́ kaaki akɔ́ asere Nyɛmɛ bekun ni nyini nɔ́aniɛ jɔ́jɔ́wa kun bo i du mɔ́ jɔ́jɔ́ri ni. 40 Na wɔ́ kpie i nyi aba i susufɔ́m n dɔ́, na wɔ́

ba aṅu ka ba daafi bekun, dama daafiri ati bu agaya. Ba koro ase má i pui.

⁴¹ Na wɔ kɔ asere Nyɛmɛ kpe nsan su, akaaki aba aṅu ka bu toko wo daafiri su, na wɔ se bu ka, “Am toko daafi yi am ḡumi wɔ? Wɔ sɛ su. Saṅga n aju, wɔ tɔ mini Adamande Wa ni ama satiyofɔm. ⁴² Am niɛ, sɔnɔ n bo wɔ tɔ m lɛɛ. Am yasu na ya kɔ.”

Kabo bu taraari Yesu barasu ni

⁴³ Na saṅga bo Yesu toko wo jɔjɔɔri su ni, na Yudasi bo i ti Yesu susufɔ buru ni nnyɔm nu kun aju ni jama beberebe. Bu bita takobem ni kɔrɔmam. Nyɛmɛ sayoowa dɔṅguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm n ni Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm ni, ni Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm ni sunmaari bu a. ⁴⁴ Na Yudasi bo i tɔɔri Yesu ni akere jama n nyaari su kabo bu sí Yesu na bu tara i. I ḡa, “Sɔnɔ n bo m kɔ́ biti i ni, yiri lɛɛ. Am tara i, na am bita i kenken, na am fa i kɔ.” ⁴⁵ Saṅga bo i kɔ juuri ni, i kaba kɔɔri Yesu dɔ ɔ, na wɔ bo afere i ka, “Ya Kerefɔ.” Na wɔ biti i, na wɔ yo i anse. ⁴⁶ Na minɛm n atara Yesu na ba bita i kenken. ⁴⁷ Na Yesu susufɔm bo bu jina bɛrɛ n nu kun acin ayi i takobe, na wɔ kpiɛ sɔnɔ be sui, nyini sɔnɔ n ti Nyɛmɛ sayoowa dɔṅguyofɔm kpiɛn n akɔɔ ɔ. ⁴⁸ Na Yesu abisa bu ka, “M ti finfɔ ɔ ye am fa takobem ni kɔrɔmam na am ba tara m a? ⁴⁹ Cɛɛn kɛrɛ cɛɛn m ni ambɛrɛ wo Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu a, ye m kere minɛm a, ama, am atara má m. Tɔ, i ti ye ni ka kabo ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu ka bu yó m ni yo yiiwa.” ⁵⁰ Na i susufɔm n kɛrɛ aṅmati ayaki i.

⁵¹ Na gbɛfɛnɛ be gusu su Yesu su. I kara tani ḡgumi wɔ. Na ba laandi ka bu tara i, ⁵² na wɔ foro bu saa aṅmati ayaki tani ni, i bu ḡgbɛɛn.

Kabo bu fa Yesu kɔɔri jɔrɛ diibiri ni

⁵³ Na ba fa Yesu akɔ Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔm kpiɛn n dika, na Yudaɔɔm teretereɔm kɛrɛ aba atiɛn bu nɔɔ. Bɛrɛ la Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Yudaɔɔm nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Nyɛmɛ nɔɔniɛ kereɔm ni. ⁵⁴ Na Pɛtoro asu Yesu su, ama, i woori dede kaan ni yiri, na wɔ kɔ awura Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔm kpiɛn n dika gisan nu. Na wɔ kɔ asaɔga atana tintinijinaɔm n nu atun sin. ⁵⁵ Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Yudaɔɔm teretereɔm n kɛrɛ aniɛniɛ minɛm bo bu bá di daani fa kɔ ɔgasi bo Yesu ado i ni, adena bu nya i taraabiri na bu kun i, ama, ba nya má jɔrɛ bo bu fa kpiɛ sɔ i. ⁵⁶ Na daani difɔm beberebe afite ajina akpiɛ kɔrɛ asɔ Yesu, ama, bu nɔɔniɛ n ayo má kun. ⁵⁷ Na minɛ nbem gusu ayasu ajina akpiɛ kɔrɛ asɔ Yesu, ⁵⁸ bu ɔa, “Ya tiiri ka i ɔa, i fúfu ahin Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n bo minɛm taari i ni, na lesan afiɛn, na i káaki ta fɔfɔrɛ bo i ti má kabo adamande ataari ti ni.” ⁵⁹ Haari ni nyini n mmɔɔ, bu nɔɔniɛ ni ayo má kun.

⁶⁰ Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔm kpiɛn ni ayasu ajina teretereɔm n afiɛn, na wɔ bisa Yesu ka, “A la má bɔnu be fa kɔ ahin jɔrɛ n bo minɛm ni akpiɛ asɔ u n su?” ⁶¹ Ama, na Yesu amɔ i nɔɔ, wɔ bɔ má jɔrɛ be nu.

Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔm kpiɛn ni abisa i bekun ka, “Wɔrɔ ti Nyɛmɛ n bo ya kɛrɛ kansi i n dɛɛ Wa, Kristo Tiideɔm n a?” ⁶² Na Yesu abɔ i nu ka, “Mini lɛɛ. Na ‘am bá ɔu mini Adamande Wa ni, ka m tana Nyɛmɛ Yikofɔ n saa fɔmbɔrɔ su, na am ɔú ka m fite aɔgoro yinyingɔ n nu suba.’ ”

⁶³ Yesu bɔ nu sɔ wieeri ni, na Nyɛmɛ sayoowa dɔɔɔguyofɔm kpiɛn ni asɔn i tanlɛɛ. Na wɔ se ka, “Ya koro má daanifo bekun. ⁶⁴ Ambɛrɛ mmɔɔ ti kabo wɔ jɔjɔ awura Nyɛmɛ ɔgasi n nu e. Ye am ɔa sɛ wɔ?” Na bu kɛrɛ ase ka wɔ kan ciire jɔrɛ, nyini ti, wɔ yo daka ka i wu. ⁶⁵ Bu

kaanri sɔ wieeri ni, na bu nbem ayi nanzue agɔ Yesu ɲu, na ba fa sanvuin acin akata i nyumbaa, na ba bobo i, na ba se i ka, “Wɔrɔ Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ ni, kan kere ya sɔnɔ n bo i boori u ni.” Na tintinijinafɔm n gusu afinfin i nyɔɔnu.

Kabo Petoro keteeri ka i si má Yesu ni

⁶⁶ Bu wo nyini kɛɛ su ni, na Petoro toko wo gisan n nu, na afani be aba i bi, yiri ti Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔm kpiɛn n dɛɛ afani kun a. ⁶⁷ Saɲga bo i niɛ ɲuuri Petoro ka i wo sin tuunbiri n ni, na wɔ niɛ Petoro nyunu dika gbirim, na wɔ se i ka, “Wɔrɔ mmɔɔ yo woori nyini Yesu Nazaretifo n dɔ ɔ.” ⁶⁸ Na Petoro akete, i ɲa, “Ai, m si má nyini jɔrɛ n bo a sujɔjɔ i ni.” Na wɔ fite gisan n nu aba lɛɛ n nu. Nyini saɲga ni na akɔnyuma abo kpekun. ⁶⁹ Na afani n aba aɲu i dɔ, na wɔ kaaki ase minɛm bo bu jina bɛɛ ni ka, “Ahin sɔnɔ n ti bu nu kun wɔ.” ⁷⁰ Ama, na Petoro akete bekun.

Wɔ cɛ má na bo bu jina bɛɛ n gusu ase Petoro ka, “Nahɔrɛ a, a ti bu nu kun wɔ, dama wɔrɔ mmɔɔ ti Galilifo ɔ.” ⁷¹ Na wɔ tan ndiɛ afa i saa awura sin nu, i ɲa, “M si má sɔnɔ n bo am sujɔjɔ i jɔrɛ ni.” ⁷² Kpeɲga na akɔnyuma n abo kpe nnyɔ su, na Petoro atɛɲge su kabo Yesu seeri i ni, i ɲa, “Kana akɔnyuma bá bo kpe nnyɔ su, a kéte kpe nsan su ka a si má m.” Na i ahore asaaki, na wɔ sun.

15

Kabo bu faari Yesu kɔ jinaari Gomina Pilato nyunu ni

¹ Na alecin saɲga na Yudafɔm tereterefɔm kɛɛ atiɛn bu nɔɔ. Bɛɛɛ la Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔ nkpiɛn-kpiɛnm ni, ni Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm ni. Na ba tana asɛɛɛ su kabo bu yó Yesu. Na ba wura i jɔrɔkɔ, na ba fa i akɔ ama Gomina Pilato.

² Na Gomina Pilato abisa i ka, “Wɔɔɔ ti Yudafɔm fɛmɛ n a?” Na wɔ bɔ i nu ka, “Kabo a jɔjɔ ni, i ti sɔ ɔ.” ³ Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɔguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni akpiɛ jɔrɛ beberebe asɔ i. ⁴ Na Gomina Pilato abisa i bekun ka, “A la má nɔaniɛ bo a bɔ bu nu? Niɛ jɔrɛ beberebe bo ba kpiɛ asɔ u a.” ⁵ Ama, Yesu abɔ má jɔrɛ be nu, na Gomina Pilato abirisi kabo Yesu abɔ má nu ni.

⁶ Afɔ kɛrɛ afɔ Butara cɛɛnkpiri n nya ba ju ni, Gomina Pilato yi dansaraka n bo jama n sere i ka i yi i ji n wɔ. ⁷ Nyini saɔga ni sɔnɔ be woori dansaraka sɔɔ n nu dɔ, bu fere i ka Barabasi. Saɔga be minɛm yo keteeri gomina n ɔu wɔ, na ba tu luɛ, na i ni i beɔgu ketemafɔ nbem akun minɛm, nyini ti, na ba tara bu anyi bu dansaraka. ⁸ Tɔ. Kabo afɔ kɛrɛ afɔ Gomina Pilato n yi dansaraka n kun ma bu ni, na jama n aba atiɛn bu nɔɔ i bi na bu kere sɔnɔ n bo i yí ma bu ni. ⁹ Na Gomina Pilato abisa bu ka, “Am koro ka m yi Yudafɔm fɛmɛ ni ma am a?” ¹⁰ I seeri sɔ ni, dama i si tenle su ka Nyɛmɛ sayoowa dɔɔguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni si Yesu kɔrɛ ti ye bu faari i ba wuraari i saa nu a. ¹¹ Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɔguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm n awura jama n bu sin ka bu se Gomina Pilato ka i yi Barabasi ji ma bu. ¹² Na Gomina Pilato abisa bu ka, “Ye ahin sɔnɔ n bo am fere i ka Yudafɔm fɛmɛ ni, am koro ka m yo i sɛ wɔ?” ¹³ Na jama n atiɛn ase ka, “Kpama i baka jaanu n su na i wu.” ¹⁴ Na Gomina Pilato ase bu ka, “Ye nzu satie ye wɔ yo i a?” Ama, na ba kaaki atiɛn agaya bekun ase ka, “Kpama i baka jaanu n su na i wu.” ¹⁵ Dɔ na Gomina Pilato akoro ka i jɔ jama n ahore, nyini dɛɛ ti, na wɔ yi Barabasi aji, na wɔ ma sojam afin Yesu ɔgbere, na wɔ nya afa i awura bu saa nu ka bu kɔ kpama i baka jaanu n su na i wu.

Kabo bu woori Yesu anzasi ni

¹⁶ Na ba fa Yesu awura gomina n gisan n nu, na ba fere bu beɔgu sojam kɛrɛ ka bu tiɛn bu nɔɔ. ¹⁷ Na ba wura

Yesu tanlɛɛ kɔkɔrɛ yorom ka fɛmɛya tanlɛɛ su, na ba fa buwe aɲɔ i ka kaba dɛɛ su, na ba fa aforo i tii ka fɛmɛya kere dɛɛ su, adena bu yo i anzasi. ¹⁸ Na ba yo bu ɲu ka bu suma i jirima, bu ɲa, “Yudafɔm Fɛmɛ ni, ya yo u ansɛ.” ¹⁹ Na bu sufinfin i tii baka, na bu suyi nanzue gɔ i ɲu, na bu sukutu i nyunu. ²⁰ Bu ba yoori i anzasi n wieeri ni, na ba yi tanlɛɛ kɔkɔrɛ yorom ni, na ba kaaki afa i tiɛɲgu dɛɛ sutura n awura i. Na ba nya afa i akɔ ka bu kɔ kpama i baka jaanu n su.

Kabo bu kpamaari Yesu baka jaanu n su ni

²¹ Sanga bo bu sukɔ ni, na bu ni Sirenefɔ biɛ be ayɛ, bu fere i ka Simon, Alɛkizanda ni Rufusu si lɛɛ. I fite ahɛmɛ suba miɛ kunnu, na sojam n amiɛ i ka i sɔ Yesu baka jaanu ni. ²² Na ba fa Yesu akɔ deke bo bu fere i ka *Gologota* ni, *Gologota* n bu la ka Tereawa Woobiri. ²³ Na minɛ nbem asanga nzan ni ayiri barasu be ama i ka i nu, na i jɔ yaari, ama, wɔ nu má i. ²⁴ Bu yoori nyini n kɛrɛ wieeri ni, na ba nya akpama i baka jaanu n su, na ba yɛ i su ajina, na ba tu mbaa na bu si kabo bu kpaaki i suturam nu, bu ɲuɲu nu.

²⁵ Bu kpamaari i baka jaanu n su ɲgarama kerefi ɲgɔna a. ²⁶ Na ba kɛrɛ jɔrɛ n bo bu kpiɛ sɔɔri i ni, na ba fa abo akpama i baka jaanu n tii su, kɛrɛɛwa n la ka, “Yudafɔm Fɛmɛ n lɛɛ.” ²⁷⁻²⁸ Na ba kpama finfɔ nnyɔ nbem baka jaanu su adodo i, bu kpamaari kun i saa fɔmbɔrɔ su wɔ, na ba kpama kun n gusu i saa biɛ su. ²⁹ Na minɛm kɛrɛ bo bu sin dɔ ni subobo bu tii, na bu sukpiɛ i nzukɔ, bu ɲa, “ɛɛnhɛɛn, wɔrɔ bo a ɲa a fúfu Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n na a káaki ta i lesan afiɛn n lɛɛ, ³⁰ jura baka jaanu n su na a de u tii ji.” ³¹ Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Nyɛmɛ nɔɔaniɛ kerefɔm ni gusu suyo i anzasi bu ɲuɲu nu, bu ɲa, “Wɔ de minɛm tii aji, ama, i sukoro de má yiri ni i tii. ³² Am ma ya niɛ

Yisarelifom FEME n bo i ja i ti Kristo Tiidefo ni, nzen i koro juraari baka jaanu n su kisa kisa, ya yo i yarada.” Na minE nnyom ni bo bu kpamaari bu dodoori i ni mmoo akpie i nzuko.

Kabo Yesu wuuri ni

³³ WiEsu kerefi buru ni nnyo saŋga na awosin akata asiEn n kERE su, haari naaso kerefi nsan. ³⁴ Na nyini saŋga ni, na Yesu abo awie kpa ase ka, “*Eli, Eli, lama sabatani?*” I bu la ka, “M NyEME, m NyEME, nzu ti ye a yaki m aji a?”

³⁵ Na minEm nbem jinaari bERE, bu nbem n tiiri so ni, na ba se ka, “Am so am sui na am ti, i sufere Eliya.” ³⁶ Na bu kun nu aŋmati afa mEnE ado nzan gagaraki be nu, na wo fa awo baka su alaandi ato Yesu noo ka i nu, na wo se ka, “Am yaki i na ya niE, ka Eliya ba jura i baka jaanu n su.”

³⁷ Na Yesu abo awie kpa kpekun, na wo nya ayo NyEME dEE. ³⁸ Na tani bambaka n bo bu fa kpaakiiri soo casi n bo i wo NyEME Sereebiri Awuru n nu n ati nu nnyo, fa i aŋgoro ko jura asiEngu. ³⁹ Na soja kpiEn n bo i jinaari baka jaanu n nyunu juuri kabo Yesu boori awie na i wuuri barasu ni, na wo se ka, “Ahin sooo n ti NyEME Wa a nahore su.”

⁴⁰ Na nbara nbem ajina dede suniE Yesu. Bu nu nbem la Mariya bo i fite Magadala miE n nu ni, ni Salome, ni Mariya n bo i nbaam la Yakobo kaan n ni Yose. ⁴¹ BERE yo suuri Yesu su wo saŋga bo i wo Galili awore n nu na bu subuka i. Nbaram beberebe gusu yo woori do bo bu suuri i su baari Yerusalem miE kpiri n nu.

Kabo bu yoori Yesu sutura barasu ni

⁴² Kabo nyini cEEn n tiiri Numiyi cEEn n kpokpo cEEn ni, i naaso wiE, ⁴³ na Yosefu bo i fite Aramatiya miE kpiri n nu ni, na wo fa ahoresi na wo ko anu Gomina Pilato, na wo sere i ka i fa Yesu junie n ma i. Yosefu yo ti sooo jirimafoo Yudafom tereterefo n nu, na i sunsunni kERE

yo la ka, i ηminda san̄ga bo Nyεmε bá di i fεmεya n wɔ. ⁴⁴ Gomina Pilato tiiri kabo wɔ se ni, na wɔ yo alekutura kabo Yesu akaba awu ni. Na wɔ sunma afere soja kpiεn n na i bisa i na i ti ka Yesu wuuri ni, wɔ cε? ⁴⁵ I tiiri soja n nɔaniε wieeri ni, na wɔ ma Yosefu atin ka i kɔ fa i ηuniε ni. ⁴⁶ Na Yosefu ato nzee, na wɔ yi fuin n baka jaanu n su, na wɔ fa nzee ni apɔɔndi i. Na wɔ kɔ afa i awura yabuε buε bo ba lokoti i ayo i faŋkunma n nu, na wɔ fa i ase nu, na wɔ kundu yabuε bambaka afa atɔ faŋkunma n anɔ ni. ⁴⁷ Na Mariya Magadalafɔ ni, ni Mariya n bo i wa la Yose ni ajina aniε aŋu deke bo bu seeri Yesu ni.

16

Kabo Yesu tengeeri i yiwee n nu ni

¹ Na naasɔ san̄ga bo ηumiya cεEn n asin ni, na Mariya Magadalafɔ ni, ni Salome, ni Mariya n bo i wa la Yakobo ni, aba ato tulaalεε nvanvani ka bu fa kɔ gɔ Yesu ηuniε n su. ² Na Yudafɔm bakuε n bumboori, mɔnε cεEn ηgarama fuun, fa kɔ wiε tiε san̄ga, na ba kɔ Yesu faŋkunma n su. ³ San̄ga bo bu sukɔ ni, na ba bisa bu beŋgu ka, “ηma kɔ kundu yi yabuε n bo i tɔ faŋkunma n anɔ n ma ya?” ⁴ Deke bo i ti na bu seeri sɔ n la ka, yabuε n ti bambaka agaya. Na ba tu bu tii aniε aŋu ka yabuε n tɔ má anɔ ni. ⁵ Na ba wura yabuε buε faŋkunma n nu aŋu ka gbεfεnε be tana nu saa fɔmbɔrɔ su, i wura tanlεε fofoe yorom be, na ba yo alekutura. ⁶ Na wɔ se bu ka, “Má am yo alekutura. M si ka am niεniε Yesu Nazaretifɔ n bo bu kpamaari i baka jaanu n su n wɔ. Wɔ tenge i yiwee n nu. I wo má fεn. Am niε, deke bo bu faari i seeri n yaa. ⁷ Am kpie am nyi na am kɔ se Petoro ni nyingam n kεrε ka wɔ du am mɔ sukɔ Galili, dɔ ye am kɔ ηu i a, dama kabo i yo seeri am lεε.” ⁸ Na ba fite faŋkunma n nu ni ηmatiiri, na bu ηuniε

subobo bu ni sɛɛɛ. Ba bo má su ase má be, dama sɛɛɛ ati bu agaya.

Kabo Yesu faari i ɲu kereeri Mariya MagadalaƆ ni

[⁹ Mɔnɛ cɛɛn ɲgarama fuun ye Yesu tengeeri i yiwee n nu a. I du mɔ yiiri i ɲu kereeri Mariya MagadalaƆ n wɔ. Yiri la bara n bo Yesu fɔn yiiri ajini nsom i ɲu ni. ¹⁰ Na wɔ kɔ atu Yesu susufɔm ni ka bu wo ahoresaaki ni sun su, na wɔ se bu ka wɔ ɲu Yesu. ¹¹ Saɲga bo i seeri bu ka Yesu atenjege i yiwee n nu na wɔ ɲu i ni, ba de má i nɔɔniɛ ni.

Kabo Yesu faari i ɲu kereeri i susufɔ nnyɔ nbem ni

¹² Nyini sin na Yesu susufɔ nnyɔ nbem afite Yɛrusalem miɛ kpiri n nu sukɔ ahɛmɛ, na wɔ yi i ɲu akere bu, bo ba koro afa má nu nde ka yiri lɛɛ. ¹³ Na ba kpɛ bu nyi aba ase nyingam n ka ba ɲu Yesu, ama, haari ni nyini mmɔɔ, ba de má.

Kabo Yesu faari i ɲu kereeri i susufɔ buru ni kunm ni

¹⁴ Nyini kɛɛɛ sin na saɲga bo i susufɔ buru ni kunm n wo diire di su ni, na wɔ yi i ɲu akere bu. Na wɔ jaraki bu kabo bu ahorembaa ti kekereke ni, ni kabo ba yo má yarada ni minɛm bo bu ɲuuri i saɲga bo i tengeeri i yiwee n nu na bu ba seeri bu ni. ¹⁵ Na wɔ se bu ka, “Am kɔ durunya n kɛɛɛ nu na am kɔ kan m labari kpa n kere adamande kɛɛɛ. ¹⁶ Na sɔnɔ kɛɛɛ bo i yoori m yarada, na am biɛɛri i Nyɛmɛ nzue, Nyɛmɛ dé i tii ji, ama, bo ba yo má yarada ni, Nyɛmɛ dí bu jɔɛ na i yó bu ɲgbɛɛn. ¹⁷ Na bo bu yoori yarada, bu nyá yiko bo bu koro yó ahin alekutura sam ni. Bu fá m duma fɔn yi ajinim fite minɛm n ɲu, na bu jɔjɔ aniɛ barasu barasu bo bu si má bu, ¹⁸ na nzɛn bu taraari woom wara bu diiri nenjege diiwa n mmɔɔ, i yó má bu pui. Bu fá bu saa nana tukpakifɔm ɲu, na bu nyá laifiɛ.”

Kabo Nyeme faari Yesu fun kɔɔri angoro ni

¹⁹ Saŋga bo Mibiε Yesu jɔjɔri bu dɔ wieeri ni, na Nyeme afa i afun akɔ angoro akɔ atana i saa fɔmbɔɔ su. ²⁰ Na i susufɔm n akɔ deke n kεε kɔ sukan i labari kpa ni, na Mibiε n awo bu dɔ abuka bu, na wɔ ma bu yiko, na ba yo alekutura sam bo i kere ka bu labari kpa kaanwa n kεε ti nahɔε wɔ.]

Nyeme Jore Kadas
The New Testament in Anufo (Chokosi)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 21 May 2021

fe36d0e6-2a60-5e15-8d1c-8bf275389598